

MIGRACIJOS PROCESŲ POKYČIAI

I. BENDRIEJI DUOMENYS

1. Lietuvos Respublikos (toliau – LR) nuolatinių gyventojų skaičius ir šio skaičiaus pokytis

Nuolatinių gyventojų skaičius LR, pastaraisiais metais nuolat mažėjęs, nežymiai padidėjo:

2017 m. – 2 847 900;

2018 m. – 2 810 100;

2019 m. – 2 794 200;

2020 m. – 2 794 100;

2021 m. pradžioje – 2 795 300 (išankstiniai duomenys).

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2021 m. pradžioje (išankstiniai duomenys) nuolatinių gyventojų skaičius LR **padidėjo 0,04 proc.** (palyginti su 2020 m. pradžioje buvusiais duomenimis). 2020 m. dėl natūralios gyventojų kaitos (gimusių ir mirusių skaičiaus skirtumas) gyventojų skaičius sumažėjo 18 908 (išankstiniai duomenys), o dėl neto tarptautinės migracijos (imigrantų ir emigrantų skaičiaus skirtumas) **padidėjo 19 993**.

2. Užsieniečių, gyvenančių LR, skaičius ir šio skaičiaus pokytis

LR gyvenančių užsieniečių nuolat daugėja:

2017 m. – 49 387 (13,3 proc. daugiau nei 2016 m.);

2018 m. – 58 022 (17,5 proc. daugiau nei 2017 m.);

2019 m. – 64 672 (25,2 proc. daugiau nei 2018 m.);

2020 m. – 87 267 (18,3 proc. daugiau nei 2019 m.).

Pažymėtina, kad iš visų LR gyvenančių užsieniečių **76 511** yra **Europos valstybių piliečiai** (palyginti su praėjusių metų duomenimis, padidėjo 18,5 proc.), iš jų: **6 189** (2019 m. – 7 483; sumažėjo 17,3 proc.) – **Europos Sąjungos** (toliau – ES) **valstybių narių piliečiai** (iš jų: Latvijos Respublikos – 1 205, Lenkijos Respublikos – 801, Vokietijos – 926).

Tarp kitų Europos valstybių piliečių, gyvenančių LR, vyrauja **Ukrainos piliečiai – 30 139** (padidėjo 26,0 proc.), Baltarusijos Respublikos – 23 440 (padidėjo 31,9 proc.), Rusijos Federacijos – 12 809 (padidėjo 1,3 proc.). LR taip pat gyveno **682 Šiaurės Amerikos valstybių piliečiai** (padidėjo 14,6 proc., iš jų: Jungtinių Amerikos Valstijų – 604 (padidėjo 13,5 proc.), **345 Centrinės ir Pietų Amerikos valstybių piliečiai** (padidėjo 31,7 proc.), **64 Australijos ir Okeanijos valstybių piliečiai** (padidėjo 30,6 proc.), **6 043 Azijos valstybių piliečiai** (padidėjo 29,6 proc., iš jų: Indijos – 1 057, Izraelio – 552, Kazachstano – 686), **928 Afrikos valstybių piliečiai** (padidėjo 30,5 proc.). 2020 m. LR gyveno **2 683 asmenys be pilietybės** (sumažėjo 7,6 proc.; 2019 m. – 2 904, 2018 m. – 3 074).

3. Bendrasis neto tarptautinės migracijos rodiklis LR (1 tūkst. gyventojų)

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2020 m. bendrasis neto tarptautinės migracijos rodiklis (per metus emigravusių, imigravusių, neto tarptautinės migracijos ir vidutinio metinio gyventojų skaičiaus santykis, skaičiuojamas 1 tūkst. gyventojų) – **7,1** (išankstiniai duomenys; 2019 m. – 3,8).

II. EMIGRACIJOS IR GRĮŽTAMOSIOS MIGRACIJOS SRITIS

4. Emigrantų skaičius ir šio skaičiaus pokytis

2020 m. iš LR **emigravo 23 103 nuolatiniai LR gyventojai**, t. y. 21,1 proc. (6 170) žmonių mažiau nei prieš metus (2019 m. emigravo 29 273, 2018 m. – 32 206, 2017 m. – 47 925 gyventojai).

2020 m., kaip ir 2019 m., didžioji dalis visų emigrantų (**6 043, arba 26,2 proc. tikslo valstybe pasirinko Jungtinę Karalystę** (palyginti su praėjusių metų duomenimis, sumažėjo 40,3 proc.; 2019 m. – 10 128, 2018 m. – 12 157). Į Norvegijos Karalystę išvyko 1 686 (2019 m. – 2 371, 2018 m. – 3 000), į Vokietijos Federacinę Respubliką – 1 778 (2019 m. – 2 579, 2018 m. – 3 169), į Airiją – 921 (2019 m. – 1 613, 2018 m. – 2 014), į Nyderlandų Karalystę – 836 (2019 m. – 1 246, 2018 m. – 1 380), į Danijos Karalystę – 694 (2019 m. – 989, 2018 m. – 1 211), į Švedijos Karalystę – 766 (2019 m. – 967, 2018 m. – 1 119).

Palyginti su 2019 m., emigrantų skaičius **sumažėjo** beveik į visas valstybes. Tačiau padaugėjo asmenų, išvykstančių gyventi į **Ukrainą**, – **3 831, arba 16,58 proc.** (palyginti su praėjusių metų duomenimis, padidėjo 74,9 proc.; 2019 m. – 2 190, 2018 m. – 1 103), ir į **Baltarusijos Respubliką** – 2 091 (padidėjo 93,1 proc.; 2019 m. – 1 083, 2018 m. – 672). 2020 m. taip pat padaugėjo asmenų, išvykstančių gyventi į Moldovos Respubliką, – 108 (palyginti su praėjusių metų duomenimis, padidėjo 31,7 proc.), Gruziją (Sakartvelą) – 85 (padidėjo 34,9 proc.), Izraelio Valstybę – 78 (palyginti su praėjusių metų duomenimis, 100 proc.), Kazachstano Respubliką – 57 (palyginti su praėjusių metų duomenimis, 96,6 proc.) ir Pakistano Islamo Respubliką – 32; palyginti su praėjusių metų duomenimis, 357,1 proc.).

Daugiausia iš LR **emigravo 15 573** 25–64 metų amžiaus asmenys (palyginti su praėjusių metų duomenimis, sumažėjo 12,6 proc.; 2019 m. – 17 820, 2018 m. – 18 508) ir **4 482** 18–24 metų amžiaus asmenys (sumažėjo 36,2 proc.; 2019 m. – 7 030, 2018 m. – 8 716). Pažymėtina, kad 2020 m. šių amžiaus grupių asmenų emigravo vidutiniškai **19,3 proc. (4 795)** mažiau nei 2019 m.

2020 m. iš LR **emigravo 15 328 LR piliečiai (66,35 proc.** visų emigrantų; palyginti su praėjusių metų duomenimis, sumažėjo 37,5 proc.; 2019 m. – 24 510, 2018 m. – 28 999 LR piliečiai).

Kaip ir 2019 m., daugiausia LR piliečių **emigravo iš Vilniaus (3 514; 2019 m. – 5 584)**, Kauno (2 830; 2019 m. – 4 587), Klaipėdos (2 125; 2019 m. – 3 265) ir Šiaulių (1 669; 2019 m. – 2 781) apskričių. Pažymėtina, kad emigravusių asmenų skaičius, palyginti su 2019 m., sumažėjo visose apskrityse.

5. Bendrasis emigracijos rodiklis (1 tūkst. gyventojų)

Bendrasis emigracijos rodiklis: per 2020 m. emigravusių ir vidutinio metinio gyventojų skaičiaus santykis, skaičiuojamas 1 tūkst. gyventojų, – **8,3 (išankstiniai duomenys; 2019 m. – 10,5)**.

6. LR piliečių, grįžusių gyventi į LR, skaičius ir šio skaičiaus pokytis

2020 m. į LR **grįžo gyventi 20 804 LR piliečiai**, t. y. 1,9 proc. **daugiau** nei 2019 m. (2019 m. – 20 412, 2018 m. – 16 592).

2020 m. **iš Jungtinės Karalystės grįžo 9 630**, t. y. 46,29 proc. visų grįžusių LR piliečių (2019 m. – 9 587). Iš Norvegijos Karalystės grįžo 1 962 (2019 m. – 2 048), iš Airijos – 1 409 (2019 m. – 1 531), iš Vokietijos Federacinės Respublikos – 1 627 (2019 m. – 1 549) LR piliečiai.

2020 m. į LR grįžo daugiausia **25–64 metų** amžiaus LR piliečiai (**14 837**; palyginti su praėjusių metų duomenimis, padidėjo 5,9 proc.; 2019 m. – 14 014), taip pat **18–24** LR piliečiai (**3 656**; palyginti su praėjusių metų duomenimis, sumažėjo 6,6 proc.; 2019 m. – 3 915).

2020 m. daugiausia LR piliečių, grįžusių gyventi į LR, **apsigyveno Vilniaus (5 087; 2019 m. – 4 743) ir Kauno (4 271; 2019 m. – 4 189) apskrityse**, taip pat Klaipėdos (2 724), Šiaulių (2 245), Panevėžio (1 515), Alytaus (1 129) ir Marijampolės (1 124) apskrityse.

7. Užsienio lietuvių (LR piliečių, nuolat gyvenančių užsienyje, ir lietuvių kilmės asmenų), studijuojančių LR aukštosiose mokyklose, ir gaunančių paramą studijoms, skaičius ir šio skaičiaus pokytis

LR švietimo, mokslo ir sporto ministerijos (toliau – ŠMSM) duomenimis, iš užsienio atvykusių lietuvių kilmės asmenų prašymai gauti studijų paramą priimami du kartus per metus – pavasarį ir rudenį. 2020 m. rudenį pateikti **163 prašymai**. Daugiausia prašymų buvo pateikta iš šių valstybių atvykusių lietuvių kilmės asmenų: Lenkijos Respublikos – 41, Rusijos Federacijos – 25, Baltarusijos Respublikos – 23.

2021 m. pavasarį, Valstybinio studijų fondo duomenimis, pateikti **152 užsienio lietuvių kilmės asmenų prašymai** gauti studijų paramą LR aukštosiose mokyklose. Daugiausiai prašymų pateikė asmenys iš Lenkijos Respublikos – 38, Baltarusijos Respublikos – 24, Rusijos Federacijos – 22.

8. LR piliečių ir lietuvių kilmės asmenų šeimų, grįžusių arba atvykusių gyventi į LR, vaikų, kurie mokosi LR švietimo įstaigose, skaičius ir šio skaičiaus pokytis

2020–2021 m. daugiausiai mokinių į bendrojo ugdymo įstaigas atvyko **iš Jungtinės Karalystės – 198** (palyginti su 2019–2020 m. duomenimis, **padidėjo 68 mokiniais**; 2019–2020 m. – 130), **Arijos – 47** (palyginti su 2019–2020 m. duomenimis, sumažėjo 21 mokiniu; 2019–2020 m. – 68), **Vokietijos Federacinės Respublikos – 44** (palyginti su 2019–2020 m. duomenimis, padidėjo 13 mokinių; 2019–2020 m. – 31), Rusijos Federacijos – 3 mokiniai (palyginti su 2019–2020 m. duomenimis, sumažėjo 4 mokiniais; 2019–2020 m. – 7). 2020–2021 m. į LR neatvyko mokinių iš Ukrainos ir Kanados.

2019–2021 m. daugiausia mokinių atvyko į Vilniaus miesto (152), Kauno miesto (131) ir Šiaulių miesto savivaldybes (76).

2019–2021 m. mažiausiai mokinių (po 1 mokinį) atvyko į šių savivaldybių ugdymo įstaigas: Birštono sav., Kelmės r. sav., Raseinių r. sav., Švenčionių r. sav., Trakų r. sav., Zarasų r. sav.; po 2 mokinius atvyko į šių savivaldybių ugdymo įstaigas: Kupiškio r. sav., Pagėgių sav., Pakruojo r. sav., Rietavo sav., Rokiškio r. sav. Po 3 mokinius per nurodytą laikotarpį atvyko į Kazlų Rūdos sav., Lazdijų r. sav., Molėtų r. sav., Panevėžio r. sav., Prienų r. sav., Skuodo r. sav., Šalčininkų r. sav., Varėnos r. sav. ir Visagino sav.

Didžiausias skirtumas (mokinių skaičiaus padidėjimas) tarp atvykusių 2019–2020 m. ir 2020–2021 m. yra Kauno m. sav., Vilkaviškio r. sav. ir Marijampolės r. sav. Didžiausias pokytis yra Kauno miesto savivaldybėje – 82 mokiniai (palyginti su 2019–2020 m. duomenimis, padidėjo 33 mokiniais; 2019–2020 m. – 49 mokiniai), Marijampolės r. sav. – 23 mokiniai (palyginti su 2019–2020 m. duomenimis, padidėjo 13 mokinių; 2019–2020 m. – 10 mokinių), Klaipėdos m. sav. – 38 mokiniai (palyginti su 2019–2020 m. duomenimis, padidėjo 11 mokinių; 2019–2020 m. – 27 mokiniai).

9. Konsultacijų, suteiktų LR piliečiams ir lietuvių kilmės asmenims, skaičius ir šio skaičiaus pokytis

Tarptautinės migracijos organizacijos Vilniaus biuro Migracijos informacijos centras „Renkuosi Lietuvą“ 2020 m. suteikė **12 410 konsultacijų** (2019 m. – 8 790). Dauguma šių konsultacijų buvo suteikta LR piliečiams ir lietuvių kilmės asmenims – **7 376** (2019 m. – 5 274). Dažniausiai į šį centrą kreipėsi asmenys, gyvenantys LR, Jungtinėje Karalystėje, Norvegijos Karalystėje, Vokietijos Federacinėje Respublikoje, Airijoje, Nyderlandų Karalystėje, Ispanijos Karalystėje, Jungtinėse Amerikos Valstijose, Danijos Karalystėje.

III. IMIGRACIJOS SRITIS

10. Užsieniečių, atvykusių gyventi į LR, skaičius ir šio skaičiaus pokytis

2020 m. į LR imigravo **22 292** užsieniečiai (palyginti su praėjusių metų duomenimis, **padidėjo 13,4 proc.**; 2019 m. – 19 655). 2020 m. iš ES valstybių į LR atvyko gyventi 1 047 (2019 m. – 872, 2018 m. – 771) asmenys.

Daugiausia užsieniečių 2020 m. į LR imigravo iš:

Ukrainos – 9 309 (2019 m. – 8 867, 2018 m. – 5 732);

Baltarusijos Respublikos – 7 279 (2019 m. – 6 388, 2018 m. – 3 257);

Rusijos Federacijos – 996 (2019 m. – 1 043, 2018 m. – 780).

Daugiausia užsieniečių atvyko gyventi į Vilniaus apskritį – 9 206 (2019 m. – 8 374; palyginti su praėjusių metų duomenimis, padidėjo 9,9 proc.; iš jų į Vilniaus m. – 6 730), į Kauno apskritį – 4 103 (2019 m. – 3 133), į Klaipėdos apskritį – 3 488 (2019 m. – 2 979), į Šiaulių apskritį – 3 422 (2019 m. – 3 370), į Panevėžio apskritį – 341 (2019 m. – 321).

Didžiausią imigravusių užsieniečių dalį sudarė darbingo amžiaus užsieniečiai: 18–24 metų – **1 969** (2019 m. – 1 632), 25–64 metų – **19 807** (2019 m. – 17 430).

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, bendrasis imigracijos rodiklis (*per metus imigravusių ir vidutinio metinio gyventojų skaičiaus santykis, skaičiuojamas 1 tūkst. gyventojų*) 2020 m. **buvo 15,4** (*išankstiniai duomenys*; 2019 m. – 14,3).

11. Užsieniečiams išduotų leidimų laikinai gyventi LR skaičius ir šio skaičiaus pokytis

2020 m. užsieniečiams buvo išduoti **40 552** leidimai laikinai gyventi LR (palyginti su praėjusių metų duomenimis, padidėjo **6,6 proc.**; 2019 m. – 38 036, 2018 m. – 22 831).

Daugiausia leidimų laikinai gyventi LR 2020 m. buvo išduota **Europos valstybių piliečiams – 35 576** (iš jų: Ukrainos – 18 318 (2019 m. – 17 133), **Baltarusijos Respublikos** – 13 088 (2019 m. – 12 400), **Rusijos Federacijos** – 2 352 (2019 m. – 2 877); Šiaurės Amerikos valstybių piliečiams – 306 (iš jų Jungtinių Amerikos Valstijų – 262), Centrinės ir Pietų Amerikos valstybių piliečiams – 173, Australijos ir Okeanijos valstybių piliečiams – 29, Azijos valstybių piliečiams – 3 753 (iš jų: Indijos – 866 (2019 m. – 968), Uzbekistano – 613), Afrikos valstybių piliečiams – 658, asmenims be pilietybės – 57).

Konstatuotina, kad pastaraisiais metais didžiausią dalį išduotų leidimų laikinai gyventi LR sudarė **leidimai laikinai gyventi LR, kai užsienietis ketina dirbti LR, – 32 578** (palyginti su praėjusių metų duomenimis, padidėjo 14 proc.; 2019 m. – 28 597, 2018 m. – 15 486). Šeimos susijungimo pagrindu buvo išduota **3 516** (palyginti su praėjusių metų duomenimis, sumažėjo 24,8 proc.; 2019 m. – 4 677, 2018 m. – 3 045) leidimų laikinai gyventi, ketinantiems dirbti aukštos profesinės kvalifikacijos reikalaujantį darbą – **367** (2019 m. – 407, 2018 m. – 391), atvykstantiems studijuoti, mokytis profesijos ar tobulinti kvalifikaciją – **2 843** (2019 m. – 2 948, 2018 m. – 2 834), startuoliams – **65** (2019 m. – 65, 2018 m. – 28) leidimai laikinai gyventi LR.

12. Užsieniečiams išduotų LR ilgalaikio gyventojų leidimų gyventi ES skaičius ir šio skaičiaus pokytis

2020 m. **LR ilgalaikio gyventojų leidimų gyventi ES buvo išduota 738** (palyginti su praėjusių metų duomenimis, sumažėjo 18,3 proc.; 2019 m. – 903, 2018 m. – 633).

LR ilgalaikio gyventojų leidimų gyventi ES išduota šių valstybių piliečiams: **Europos valstybių – 554** (palyginti su praėjusių metų duomenimis, sumažėjo 22,7 proc.; iš jų: Rusijos Federacijos – 263 (2019 m. – 346), Baltarusijos Respublikos – 102 (2019 m. – 162), Ukrainos – 142 (2019 m. – 145), Šiaurės Amerikos valstybių – 28, Centrinės ir Pietų Amerikos valstybių – 11, Azijos valstybių – 109, Afrikos valstybių – 25, asmenims be pilietybės – 10).

13. Priimtų sprendimų atsisakyti išduoti leidimą gyventi LR skaičius ir šio skaičiaus pokytis

2020 m. buvo priimti **377** sprendimai atsisakyti išduoti **leidimą laikinai gyventi LR** (palyginti su praėjusių metų duomenimis, sumažėjo 22 proc.).

Daugiausia sprendimų atsisakyti išduoti leidimą laikinai gyventi LR buvo priimta dėl **Europos valstybių piliečių – 308** (palyginti su praėjusių metų duomenimis, sumažėjo 21,4 proc.; iš jų: Baltarusijos Respublikos – 30, Ukrainos – 256), taip pat Afrikos valstybių – 5, Azijos valstybių – 64.

Išduoti leidimą laikinai gyventi LR buvo atsisakyta dėl asmens pateiktų duomenų, kurie neatitinka tikrovės arba buvo pateikti neteisėtai įgyti ar suklastoti dokumentai, arba yra rimtas pagrindas manyti, kad sudaryta fiktyvi santuoka, fiktyvi registruota partnerystė, fiktyvus įvaikinimas ar kad įmonė yra fiktyvi – **232 sprendimai** (palyginti su praėjusių metų duomenimis, sumažėjo 21,6 proc.), taip pat kai užsienietis neatitiko sąlygų, kurios nustatytos leidimui gyventi LR gauti, – **43 sprendimai** ar nustačius, kad užsieniečio gyvenimas LR gali grėsti valstybės saugumui, viešajai tvarkai ar žmonių sveikatai – **25 sprendimai**.

14. Užsieniečiams panaikintų leidimų laikinai gyventi LR skaičius ir šio skaičiaus pokytis

Bendras **panaikintų** leidimų laikinai gyventi LR skaičius 2020 m. – **8 356** (palyginti su praėjusių metų duomenimis, **padidėjo 48,2 proc.**; 2019 m. panaikinti 5 640, 2018 m. – 3 988 leidimai).

Daugiausia leidimų laikinai gyventi LR panaikinta **Europos valstybių piliečiams – 7 661** (palyginti su praėjusių metų duomenimis, padidėjo 45 proc.); iš jų: Ukrainos piliečiams – 4 609 (2019 m. – 2 890), Baltarusijos Respublikos piliečiams – 2 362 (2019 m. – 1 910), Rusijos Federacijos piliečiams – 349 (2019 m. – 294), Šiaurės Amerikos valstybių piliečiams – 32, Centrinės ir Pietų Amerikos valstybių piliečiams – 17, Azijos valstybių piliečiams – 569 (iš jų: Indijos – 145 (2019 m. – 79), Afrikos valstybių piliečiams – 71).

Daugiausia panaikinta leidimų laikinai gyventi LR nutraukus darbo sutartį su užsieniečiu – **5 933** (palyginti su praėjusių metų duomenimis, padidėjo 118,9 proc.; 2019 m. – 2 710) ar pasikeitus aplinkybėms, lemiančioms leidimo laikinai gyventi LR išdavimo pagrindą, – **1 877** (palyginti su praėjusių metų duomenimis, sumažėjo 23,5 proc.; 2019 m. – 2 452).

16. Užsieniečiams panaikintų LR ilgalaikio gyventojų leidimų gyventi ES skaičius ir šio skaičiaus pokytis

2020 m. buvo **panaikinti 32** LR ilgalaikio gyventojų leidimai gyventi ES (palyginti su praėjusių metų duomenimis, sumažėjo 58,3 proc.; 2019 m. – 50). Dauguma panaikintų ilgalaikio gyventojų leidimų buvo **Rusijos Federacijos piliečiams – 12** leidimų (2019 m. – 29), Baltarusijos Respublikos piliečiams – 5, asmenims be pilietybės – 9, po 2 – Ukrainos ir Armėnijos Respublikos piliečiams, po 1 – Afganistano ir Kirgizijos Respublikos piliečiams.

Daugiausia LR ilgalaikio gyventojų leidimų gyventi ES buvo panaikinti, nes užsieniečio gyvenimas LR **kėlė grėsmę viešajai tvarkai – panaikinta 20 leidimų**, arba užsienietis gyveno ne ES valstybėje narėje ilgiau negu 12 mėnesių iš eilės – šiuo pagrindu panaikinta 10 leidimų.

17. Užsieniečiams, kurie ketina dirbti LR, išduotų leidimų laikinai gyventi LR skaičius ir šio skaičiaus pokytis

2020 m. buvo išduoti **32 578** leidimai laikinai gyventi LR užsieniečiams, kurie ketino dirbti LR (palyginti su praėjusių metų duomenimis, **padidėjo 14 proc.**).

Daugiausia leidimų laikinai gyventi LR buvo išduota užsieniečiams, kurie ketino dirbti LR, **Europos valstybių piliečiams – 30 110** (iš jų: **Ukrainos – 16 765** ir **Baltarusijos Respublikos – 11 570**), Azijos valstybių piliečiams – 2 388 (iš jų: Uzbekistano – 583, Gruzijos (Sakartvelo) – 317, Kirgizijos Respublikos – 316).

Migracijos departamento prie LR vidaus reikalų ministerijos (toliau – Migracijos departamentas) duomenimis, 2020 m. užsieniečiams, kurie ketino dirbti LR, buvo išduota pagal LR įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 44 straipsnio 1 dalies 1 punktą – **3 leidimai**, pagal šios dalies 2 punktą – **5 leidimai**, o pagal šios dalies 3 punktą – **32 570 leidimai**.

18. Priimtų sprendimų dėl užsieniečio darbo atitikties LR darbo rinkos poreikiams skaičius ir šio skaičiaus pokytis

2020 m. Užimtumo tarnyba prie LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Užimtumo tarnyba) priėmė **3 307 sprendimus** dėl užsieniečio darbo atitikties LR darbo rinkos poreikiams (padidėjo 23,4 proc.; 2019 m. – 2 535). 2020 m. sprendimai buvo priimti dėl užsieniečių, atvykusių iš **47 valstybių**. Dauguma sprendimų buvo priimta dėl šių valstybių piliečių: Ukrainos – 1 974 (2019 m. – 1 569), Baltarusijos Respublikos – 573 (2019 m. – 432), Rusijos Federacijos – 141 (2019 m. – 124), Kinijos Liaudies Respublikos – 99 (2019 m. – 70), Gruzijos (Sakartvelo) – 71 (2019 m. – 36).

Priimti sprendimai dėl užsieniečio darbo atitikties LR darbo rinkos poreikiams **pagal šias ekonominės veiklos rūšis**: paslaugos (41 proc. priimtų sprendimų), statyba (35 proc. priimtų sprendimų), pramonė (21 proc. priimtų sprendimų) ir žemės ūkis (3 proc. priimtų sprendimų). Priimti sprendimai dėl užsieniečio darbo atitikties LR darbo rinkos poreikiams **pagal profesijas**: dėl darbo virėjais (14 proc. priimtų sprendimų), betonuotojais, tinkuotojais (po 5 proc. priimtų sprendimų), elektrikais, elektromonteriais (po 4 proc. priimtų sprendimų), staliais (3 proc. priimtų sprendimų), izoliuotojais (2 proc. priimtų sprendimų).

19. Profesijų, kurių darbuotojų trūksta LR, skaičius ir šio skaičiaus pokytis

Į Profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikoje, sąrašą pagal ekonominės veiklos rūšis 2020 m. I pusmečiui, patvirtintą Užimtumo tarnybos direktoriaus 2019 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. V-469, buvo įtrauktos **72 profesijos**; į Profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikoje, sąrašą pagal ekonominės veiklos rūšis 2020 m. II pusmečiui, patvirtintą Užimtumo tarnybos direktoriaus 2020 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. V-245, – **59 profesijos**. **Pagal ekonominės veiklos rūšis** į šiuos sąrašus įtraukti statybos, pramonės ir paslaugų sektoriai, o **pagal profesijas** – statybos sektoriuje: betonuotojai, plytų ir apdailos mūrininkai, pastolininkai, tinkuotojai, suvirintojai, montuotojai; pramonės sektoriuje: suvirintojai, šaltkalviai, staklininkai, metalo apdirbimo, lenkimo, pjovimo, frezavimo staklių operatoriai, drabužių siuvėjai, mėsos ir žuvies pjaustytojai ir darinėtojai, plastikų pjaustymo, laminavimo, formavimo mašinų operatoriai; paslaugų sektoriuje: tarptautinio krovinių vežimo transporto priemonės vairuotojai. 2020 m. patvirtintos trūkstamos profesijos išliko panašios kaip ir 2019 m.

20. Užsieniečiams, kurie ketina dirbti pagal profesiją, kuri įtraukta į Profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikoje, sąrašą pagal ekonominės veiklos rūšis, išduotų leidimų laikinai gyventi LR skaičius ir šio skaičiaus pokytis

Migracijos departamento duomenimis, 2020 m. buvo priimti **29 239** sprendimai dėl leidimų laikinai gyventi išdavimo užsieniečiams, kurie ketino dirbti pagal profesiją, kuri įtraukta į Profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikoje, sąrašą (palyginti su praėjusių metų duomenimis, padidėjo 15 proc.). Daugiausia sprendimų buvo priimta dėl užsieniečių, kurie yra Ukrainos piliečiai – 14 906, Baltarusijos Respublikos piliečiai – 11 140, Rusijos Federacijos piliečiai – 806, Uzbekistano Respublikos piliečiai – 545, Moldovos Respublikos piliečiai – 486.

21. Užsieniečių, įdarbintų pagal profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikoje, sąrašą pagal ekonominės veiklos rūšis, skaičius ir šio skaičiaus pokytis

Užimtumo tarnybos duomenimis, pagal profesijų, kurių darbuotojų trūksta LR, sąrašus pagal ekonominės veiklos rūšis, 2020 m. buvo įdarbinti **14 849** užsieniečiai. Daugiausiai – **10 790** – buvo

įdarbinta tarptautinio krovinių vežimo transporto vairuotojų, 814 – suvirintojų, 810 – betonuotojų, 300 – tinkuotojų, 281 – metalinių laivų korpusų surinkėjas, 257 – plytų mūrininkai. Net pagal 34 profesijas (sąrašė – 84 profesijos), kurių darbuotojų trūksta LR, nebuvo įdarbintas nė vienas užsienietis, pvz., pagal gamybos pramonės įrangos mechaniko, suvirintojo kontaktiniu būdu, žuvų pjaustytojo, laivo korpuso šarvuotojo ir kt. profesijas.

22. Užsieniečiams, kurie ketina dirbti aukštos profesinės kvalifikacijos reikalaujanti darbą, išduotų leidimų laikinai gyventi LR (*mėlynųjų kortelių*) skaičius ir šio skaičiaus pokytis

Migracijos departamento duomenimis, 2020 m. buvo išduota **367 mėlynosios kortelės** – (palyginti su praėjusių metų duomenimis, sumažėjo 9,8 proc.; 2019 m. – 407). 2020 m. *mėlynosios kortelės* buvo išduotos 33 valstybių piliečiams: Baltarusijos Respublikos – 97, Ukrainos – 80, Rusijos Federacijos – 61, Indijos Respublikos – 26, Jungtinių Amerikos Valstijų – 13 ir kt.

23. Užsieniečiams, kurie ketina dirbti pagal Profesijų, kurioms būtina aukšta profesinė kvalifikacija, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikoje, sąrašą, išduotų leidimų laikinai gyventi LR skaičius ir šio skaičiaus pokytis

2020 m. buvo išduoti **142** leidimai laikinai gyventi LR užsieniečiams, kurie ketino dirbti pagal Profesijų, kurioms būtina aukšta profesinė kvalifikacija, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikoje, sąrašą (palyginti su praėjusių metų duomenimis, padidėjo 71,08 proc.).

24. Priimtų sprendimų dėl užsieniečio aukštos profesinės kvalifikacijos reikalaujančio darbo atitikties LR darbo rinkos poreikiams skaičius ir šio skaičiaus pokytis

2020 m. Užimtumo tarnyba priėmė **75 sprendimus** dėl užsieniečio aukštos profesinės kvalifikacijos reikalaujančio darbo atitikties LR darbo rinkos poreikiams (palyginti su praėjusių metų duomenimis, sumažėjo 32,2 proc.; 2019 m. – 109). 2020 m. priimti sprendimai dėl užsieniečio aukštos profesinės kvalifikacijos reikalaujančio darbo atitikties buvo priimti užsieniečiams, atvykusiems iš 23 šalių. 2020 m. priimtų sprendimų pagal užsieniečio pilietybę struktūra nepasikeitė, lyginant su 2019 m. Dauguma sprendimų, kaip ir 2019 m., buvo išduota Baltarusijos Respublikos piliečiams, kurie sudaro 23 proc., Rusijos Federacijos ir Ukrainos piliečiams – po 16 proc., Kinijos Liaudies Respublikos piliečiams – 5 proc. išduotų sprendimų skaičiaus. 2020 m. 75 proc. priimtų sprendimų dėl užsieniečio aukštos profesinės kvalifikacijos reikalaujančio darbo atitikties buvo paslaugų sektoriuje, 25 proc. – pramonės sektoriuje.

Priimtų sprendimų dėl užsieniečio aukštos profesinės kvalifikacijos reikalaujančio darbo atitikties pasiskirstymas pagal užsieniečių profesijas / darbo funkcijas (15 populiariausių) 2020 m.

Eil. Nr.	Profesija / darbo funkcija	Skaičius
1	Pardavimo vadybininkas	5
2	Finansų analitikas	4
3	Projekto vadovas	4
4	Teisininkas	4
5	Buhalteris	3
6	Ekonomistas	3
7	Gydytojas neurologas	2
8	Informacinių technologijų padalinio vadovas	2
9	Kokybės inžinierius	2
10	Mokymo metodų konsultantas	2
11	Pradinio ugdymo mokytojas	2
12	Produkto vadybininkas	2

13	Rinkodaros specialistas [vadybininkas]	2
14	Vertėjas	2
15	Apskaitininkas	1
31	Kitos profesijos	35
	Iš viso:	75

25. Užsieniečių, įdarbintų pagal profesijų, kurioms būtina aukšta profesinė kvalifikacija ir kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikoje, sąrašą, skaičius ir šio skaičiaus pokytis

Užimtumo tarnybos duomenimis, pagal Profesijų, kurioms būtina aukšta profesinė kvalifikacija ir kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respubliką, sąrašą pagal ekonominės veiklos rūšis (sąrašė – 57 profesijos) 2020 m. buvo įdarbinti **75** užsieniečiai (daugiausiai – 11 – kompiuterių taikymo inžinierių, 7 – inžinieriai programuotojai, 6 – kompiuterių sistemų analitikai, 5 – programinės įrangos kūrėjai). Nė vieno užsieniečio nebuvo įdarbinta pagal 32 profesijas, pvz., pagal jūrų laivų inžinieriaus, maisto produktų ir gėrimų technologo, duomenų bazių administratoriaus ir kt. profesijas.

26. Profesijų, kurioms būtina aukšta profesinė kvalifikacija (Lietuvos profesijų klasifikatoriaus 1–3 pagrindinės grupės), kurių darbuotojų trūksta LR, skaičius ir šio skaičiaus pokytis

LR ekonomikos ir inovacijų ministro 2020 m. spalio 26 d. įsakymu Nr. 4-921 buvo atnaujintas Profesijų, kurioms būtina aukšta profesinė kvalifikacija, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikoje, sąrašas, į kurį įtrauktos **57 profesijos** (palyginti su praėjusių metų duomenimis, padidėjo 2 profesijomis; 2019 m. – 55).

27. Užsieniečių, kurie pakeitė darbdavį leidimo laikinai gyventi LR galiojimo laikotarpiu, skaičius ir šio skaičiaus pokytis

2020 m. buvo priimti **6 215 sprendimai** dėl leidimo pakeisti darbdavį ar darbo funkciją (palyginti su praėjusių metų duomenimis (galimybė keisti darbdavį atsirado tik 2019 m. kovo 1d.), padidėjo 544,7 proc.).

28. Įdarbintų ir komandiruočių į LR užsieniečių skaičius ir šio skaičiaus pokytis

Valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – VDI) duomenimis, 2020 m. LR buvo įdarbinta ir į LR komandiruota **1 840** užsieniečių.

Pagal komandiruojamą į LR užsieniečio specialybę (profesiją) daugiausia darbuotojų atvyko dirbti kaip **pagalbiniai darbininkai** – 344 (2019 m. – 7), betonuotojais – 93 (2019 m. – 206), mašinų operatoriais – 93 (2019 m. – 8), statybininkais – 82 (2019 m. – 291), suvirintojais – 73 (2019 m. – 112), mūriniškais – 65 (2019 m. – 43), operatoriais – 43 (2019 m. – 5), įrangos priežiūros specialistais – 40 (2019 m. – 60), kelio darbuotojais – 36 (2019 m. – 4) ir kt.

Pagal komandiruojamą į LR užsieniečio pilietybę 2020 m. į LR atvyko **Ukrainos – 1 096** (2019 m. – 929), Latvijos Respublikos – 160 (2019 m. – 66), Baltarusijos Respublikos – 125 (2019 m. – 449), Lenkijos Respublikos – 91 (2019 m. – 74), Tadžikistano – 75 (2019 m. – 0), Vokietijos – 75 (2019 m. – 28), Čekijos Respublikos – 30 (2019 m. – 2), Slovakijos Respublikos – 30 (2019 m. – 1), Gruzijos (Sakartvelo) piliečiai – 28 (2019 m. – 51) ir kt.

29. Užsieniečių, kuriems leidimas laikinai gyventi LR išduotas kaip perkeliams įmonės viduje, skaičius ir šio skaičiaus pokytis

Migracijos departamento duomenimis, 2020 m. perkeliams įmonės viduje užsieniečiams buvo išduoti **32** leidimai laikinai gyventi LR (palyginti su praėjusių metų duomenimis, sumažėjo 28,9 proc.). Daugiausia leidimų laikinai gyventi LR buvo išduota **Indijos – 18**, Ukrainos – 4, Turkijos – 3, Jungtinių Amerikos Valstijų – 2, Rusijos Federacijos – 2, Serbijos piliečiams – 2 ir kt.

30. Užsieniečių, kuriems leidimas laikinai gyventi LR išduotas kaip užsiimantiems ir ketinantiems toliau užsiimti teisėta veikla, skaičius ir šio skaičiaus pokytis

2020 m. **476** užsieniečiams buvo išduoti leidimai laikinai gyventi LR kaip užsiimantiems ir ketinantiems toliau užsiimti teisėta veikla (palyginti su praėjusių metų duomenimis, sumažėjo 11,2 proc.). Daugiausia tokių leidimų išduota **Rusijos Federacijos – 139**, Ukrainos – 95, Baltarusijos Respublikos – 76, Jungtinių Amerikos Valstijų – 29, Kinijos Liaudies Respublikos piliečiams – 29 ir kt.

Daugiausia leidimų laikinai gyventi LR užsieniečiams, kaip užsiimantiems ir ketinantiems toliau užsiimti teisėta veikla, 2020 m. buvo išduota įmonės dalyviams – 237, sportininkams – 88, atlikėjams – 31, įmonės vadovams – 27, žurnalistams – 19.

31. Užsieniečių, kuriems viešoji įstaiga „Versli Lietuva“ išdavė „Startup Lithuania“ vizos sertifikata, skaičius ir šio skaičiaus pokytis

LR ekonomikos ir inovacijų ministerijos duomenimis, 2020 m. VšĮ „Versli Lietuva“ gavo ir įvertino 213 užsieniečių, norinčių LR steigti inovatyvias įmones (startuolius), paraiškų pagal „Startup Visa Lithuania“ programą. **53 paraiškos buvo įvertintos teigiamai**. Pasinaudojus minėta programa, 2020 m. LR buvo įsteigtos ir pradėjo vykdyti veiklą **16 startuolių įmonių**. Nuo „Startup Visa Lithuania“ programos pradžios, t. y. nuo 2017 m. sausio 1 d., iki 2020 m. gruodžio 31 d., LR įsteigtos iš viso 59 įmonės (startuoliai). Taip pat 2020 m. išduoti **8 „Startup Employee Visa“ sertifikatai**.

32. Užsieniečių, kuriems leidimas laikinai gyventi LR išduotas kaip ketinantiems mokytis, skaičius ir šio skaičiaus pokytis

Migracijos departamento duomenimis, kaip ketinantiems mokytis LR užsieniečiams 2020 m. buvo išduoti **2 848** leidimai laikinai gyventi (palyginti su praėjusių metų duomenimis, sumažėjo 3,8 proc.). Daugiausia leidimų laikinai gyventi buvo išduota **Ukrainos – 467**, Indijos – 465, Baltarusijos Respublikos – 291, Rusijos Federacijos – 162, Izraelio – 160, Kinijos Liaudies Respublikos piliečiams – 112 ir kt.

2020 m. buvo išduota 2 500 leidimų laikinai gyventi užsieniečiams, priimtiems studijuoti, 342 – mokytis, tobulinti kvalifikaciją mokslo ir studijų institucijose 4, stažuotis – 2.

33. Užsieniečiams išduotų vizų atvykti į LR skaičius ir šio skaičiaus pokytis

Bendras užsieniečiams išduotų vizų atvykti į LR skaičius 2020 m. – **103 336** (palyginti su praėjusių metų duomenimis, sumažėjo 74,4 proc.; 2019 m. – 403 283). 2020 m. išduotų **Šengeno vizų skaičius – 65 404** (palyginti su praėjusių metų duomenimis, sumažėjo 81,5 proc.; 2019 m. – 354 493), **o nacionalinių vizų skaičius – 37 932** (palyginti su praėjusių metų duomenimis, sumažėjo 22,3 proc.; 2019 m. – 48 790). Apie 40 proc. 2020 m. išduotų nacionalinių vizų buvo išduotos užsieniečiams, atvykstantiems dirbti į įmones, Migracijos departamento sprendimu **įtrauktas į Patvirtintų įmonių sąrašą, – 15 057** (palyginti su praėjusių metų duomenimis, sumažėjo 22 proc.; 2019 m. – 19 347).

Pagal nacionalinių vizų išdavimo pagrindus vizos buvo išduotos:

– studentams, atvykstantiems į LR studijuoti pagal tarptautines ar LR registruotas ir veikiančios aukštosios mokyklos ir užsienio valstybės aukštosios mokyklos sudarytas studentų mainų programas, – **614** (palyginti su praėjusių metų duomenimis, sumažėjo 56,5 proc.);

– studentams, priimtiems studijuoti į LR registruotą ir veikiančią aukštąją mokyklą, – **1 541** (sumažėjo 13,4 proc.);

– dėstytojams arba tyrėjams, atvykstantiems dirbti arba atlikti mokslinių tyrimų ir (arba) eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros darbų pagal darbo arba autorinę sutartį, sudarytą su LR įregistruota mokslo ir studijų institucija, taip pat kartu vykstantiems šio užsieniečio šeimos nariams – **27** (sumažėjo 15,6 proc.);

- bendroms su užsienio valstybėmis vyriausybinėms programoms vykdyti atvykstantiems dėstytojams arba atlikti mokslinių tyrimų tyrėjams, taip pat kartu vykstantiems šio užsieniečio šeimos nariams – **2** (sumažėjo 77,8 proc.);
- sportininkams, treneriams, ir jų šeimų nariams – **57** (sumažėjo 72 proc.);
- užsieniečiams, atvykstantiems dirbti pagal Užimtumo tarnybos išduotą leidimą dirbti LR, – **2 173** (sumažėjo 40,3 proc.);
- jūrininkams, atvykstantiems į laivą, plaukiojantį su LR valstybės vėliava arba remontuojamą LR, – **0** (sumažėjo 100 proc.);
- žurnalistams, akredituotiems URM, – **4** (padidėjo 100 proc.);
- verslininkams (įmonės vadovams, akcininkams), atvykstantiems vykdyti teisėtą veiklą, – **55** (sumažėjo 37,5 proc.);
- užsieniečiams, kurie pateikė prašymą išduoti ar pakeisti leidimą gyventi LR arba Sąjungos piliečio šeimos nario leidimo gyventi šalyje kortelę, – **3 093** (sumažėjo 53,5 proc.);
- užsieniečiams, kuriems leista atvykti laikinai ar nuolat gyventi į LR, – **1 004** (sumažėjo 25,3 proc.);
- užsieniečiams, kurie negali išvykti iš LR dėl ligos, asmeninės priežasties ar nenugalimos jėgos, – **17** (sumažėjo 23,1 proc.);
- užsieniečiams, atvykstantiems į LR dirbti ir turintiems profesiją, kuri įtraukta į Užimtumo tarnybos direktoriaus patvirtintą Profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikoje, sąrašą pagal ekonominės veiklos rūšis – **11 260** (sumažėjo 21,8 proc.);
- užsieniečiams, atvykstantiems dirbti sezoninio darbo pagal Užimtumo tarnybos išduotą leidimą dirbti, – **36** (sumažėjo 74,6 proc.);
- užsieniečiams, atvykstantiems į LR, vadovaujantis tarptautinių sutarčių, kurių dalyvė yra LR, nuostatomis, – **26** (padidėjo 420 proc.);
- užsieniečiams, kurių atvykimo į LR tikslas – ilgalaikis buvimas LR, – **2 966** (padidėjo 423 proc.; iš jų (*nauji pagrindai nuo 2020-09-21*) užsieniečiams, kurie yra Australijos, Baltarusijos Respublikos, Japonijos, Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės, Jungtinių Amerikos Valstijų, Kanados, Naujosios Zelandijos, Pietų Korėjos piliečiai, dėl kurių atvykimo į LR tarpininkauja juridinis asmuo arba kurie vyksta į LR ilgalaikiam buvimui, taip pat šių užsieniečių, turinčių nacionalinę vizą arba leidimą laikinai gyventi, sutuoktinis arba asmuo, su kuriuo sudaryta registruotos partnerystės sutartis, nepilnametis vaikas (įvaikis), įskaitant sutuoktinio arba asmens, su kuriuo sudaryta registruotos partnerystės sutartis, nepilnamečius vaikus, 2020 m. – **1 739**.

2020 m. **nacionalinės vizos** buvo išduotos **Baltarusijos Respublikos – 17 415** (palyginti su praėjusių metų duomenimis, padidėjo 6,3 proc.), Ukrainos – 13 347 (sumažėjo 37,6 proc.), Rusijos Federacijos – 1 698 (sumažėjo 12,8 proc.), Uzbekistano Respublikos – 814 (sumažėjo 37,5 proc.) ir Turkijos piliečiams – 596 (sumažėjo 41,3 proc.).

34. Priimtų sprendimų atsisakyti užsieniečiams išduoti vizą atvykti į LR skaičius ir šio skaičiaus pokytis

2020 m. buvo priimtas **5 191** sprendimas **atsisakyti** užsieniečiams išduoti vizą atvykti į LR (palyginti su praėjusių metų duomenimis, sumažėjo 45,2 proc.; 2019 m. – 11 571).

2020 m. priimtų sprendimų atsisakyti užsieniečiams išduoti vizą atvykti į LR pagal vizų rūšis:

Šengeno vizų (C) – 1 411 (sumažėjo 75,2 proc.; 2019 m. – 5 699);

nacionalinių vizų (D) – 3 780 (sumažėjo 35,6 proc.; 2019 m. – 5 872).

Daugiausia Šengeno vizų (C) 2020 m. buvo atsisakyta išduoti Kazachstano Respublikos – 296, Kirgizijos Respublikos – 190, Tadžikistano Respublikos – 158, Rusijos Federacijos – 91, Uzbekistano Respublikos piliečiams – 34.

Daugiausia nacionalinių vizų (D) buvo atsisakyta išduoti Ukrainos – 1 105, Uzbekistano Respublikos – 627, Kazachstano Respublikos – 205, Baltarusijos Respublikos – 201, Kirgizijos Respublikos piliečiams – 148.

35. Priimtų sprendimų panaikinti užsieniečiams išduotas vizas skaičius ir šio skaičiaus pokytis

2020 m. buvo priimta **10 910** sprendimų panaikinti užsieniečiams išduotas vizas (palyginti su praėjusių metų duomenimis, padidėjo 26,9 proc.; 2019 m. – 8 600).

Pagal vizų rūšis 2020 m. **atšaukta ir panaikinta:**

Šengeno vizų (C) – 1 296 (1 259 (atšauktos), 37 (panaikintos); palyginti su praėjusių metų duomenimis, padidėjo 1,65 proc.; 2019 m. – 1 275);

nacionalinių vizų (D) – 9 614 (palyginti su praėjusių metų duomenimis, padidėjo 31,25 proc.; 2019 m. – 7 325).

Daugiausia Šengeno vizų (C) buvo atšaukta Baltarusijos Respublikos – 448, Rusijos Federacijos – 27, Kazachstano Respublikos – 8, Azerbaidžano Respublikos piliečiams – 3. Daugiausia Šengeno vizų (C) buvo panaikinta Baltarusijos Respublikos – 8, Azerbaidžano Respublikos piliečiams – 3.

Daugiausia nacionalinių vizų (D) buvo panaikinta Ukrainos – 2 421, Baltarusijos Respublikos – 1 910, Uzbekistano Respublikos – 185, Rusijos Federacijos piliečiams – 151.

36. Užsieniečiams išduotų leidimų dirbti LR skaičius ir šio skaičiaus pokytis

Užimtumo tarnybos duomenimis, 2020 m. buvo išduota **3 980 leidimų** dirbti užsieniečiams LR (palyginti su praėjusių metų duomenimis, sumažėjo 38 proc.; 2019 m. – 6 416).

Daugiausia leidimų dirbti LR 2020 m. buvo išduota **Ukrainos – 2 441**, Baltarusijos Respublikos – 948, Rusijos Federacijos – 167, Uzbekistano Respublikos – 95, Kirgizijos Respublikos – 59, Turkijos – 46, Indijos – 44, Gruzijos (Sakartvelo) piliečiams – 35.

Daugiausia leidimų dirbti LR 2020 m. išduota paslaugų, statybos ir pramonės sektoriuose (pagal profesijas – virėjams, pakavimo įrangos operatoriams, tinkuotojams, elektromonteriams, betonuotojams, staliams, elektrikams, mūrininkams, izoliuotojams, vairuotojams, miškų ūkio darbininkams ir kt.).

37. Išduotų dokumentų, patvirtinančių ES valstybių narių ir Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybių narių piliečių teisę laikinai gyventi LR, skaičius ir šio skaičiaus pokytis

2020 m. buvo išduoti **1 998** dokumentai, patvirtinantys ES valstybių narių ir Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybių narių piliečių teisę laikinai gyventi LR (palyginti su praėjusių metų duomenimis, padidėjo 54,9 proc.; 2019 m. – 1 419).

2020 m. **daugiausia** dokumentų buvo išduota šių šalių piliečiams:

Jungtinės Karalystės – 249;

Vokietijos Federacinės Respublikos – 233;

Latvijos Respublikos – 226;

Prancūzijos Respublikos – 205;

Ispanijos Karalystės – 167;

Italijos Respublikos – 146;

Lenkijos Respublikos – 108;

Rumunijos – 102.

38. Išduotų Sąjungos piliečio šeimos nario leidimo laikinai gyventi šalyje kortelių skaičius ir šio skaičiaus pokytis

2020 m. **išduota 181** Sąjungos piliečio šeimos nario leidimo laikinai gyventi šalyje kortelė (palyginti su praėjusių metų duomenimis, sumažėjo 21,3 proc.; 2019 m. – 230), daugiausia Rusijos Federacijos – 36, Ukrainos – 28, Baltarusijos Respublikos – 22, Jungtinių Amerikos Valstijų – 6 piliečiams.

39. Išduotų dokumentų, patvirtinančių ES valstybių narių ir Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybių narių piliečių teisę nuolat gyventi LR, skaičius ir šio skaičiaus pokytis

2020 m. buvo išduoti **685 dokumentai**, patvirtinantys ES valstybių narių ir Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybių narių piliečių teisę nuolat gyventi LR (palyginti su praėjusių metų duomenimis, padidėjo 8,7 proc.; 2019 m. – 626).

Daugiausia dokumentų buvo išduota šių šalių piliečiams:

Latvijos Respublikos – 122;

Lenkijos Respublikos – 110;

Vokietijos Federacinės Respublikos – 83.

Jungtinės Karalystės – 70;

Italijos Respublikos – 47.

40. Išduotų Sąjungos piliečio šeimos nario leidimo nuolat gyventi šalyje kortelių skaičius ir šio skaičiaus pokytis

2020 m. išduotos **28** (palyginti su praėjusių metų duomenimis, sumažėjo 3,4 proc.; 2019 m. – 29) Sąjungos piliečio šeimos nario leidimo nuolat gyventi šalyje kortelės, daugiausia Ukrainos – 7, Baltarusijos Respublikos, Brazilijos ir Rusijos Federacijos piliečiams – po 3, Pakistano Islamo Respublikos, Pietų Afrikos ir Moldovos piliečiams – po 2.

IV. PRIEGLOBSČIO (TARPTAUTINĖS APSAUGOS) SRITIS

41. Užsieniečių prašymų suteikti prieglobstį LR skaičius ir šio skaičiaus pokytis

2020 m. buvo gautas **321 asmens prašymas suteikti prieglobstį** (palyginti su praėjusių metų duomenimis, sumažėjo 50,3 proc.; 2019 m. – 646).

Išskirtinos **5 valstybės, kurių piliečiai pateikė prašymus suteikti prieglobstį**: Rusijos Federacija – 88 (palyginti su praėjusių metų duomenimis, sumažėjo 68,7 proc.; 2019 m. – 281), Baltarusijos Respublika – 81 (palyginti su praėjusių metų duomenimis, padidėjo 350 proc.; 2019 m. – 18), Tadžikistano Respublika – 62 (palyginti su praėjusių metų duomenimis, sumažėjo 71,4 proc.; 2019 m. – 217), Turkijos Respublika – 15 (palyginti su praėjusių metų duomenimis, padidėjo 14,3 proc.; 2019 m. – 14) ir Irako Respublika – 14 (palyginti su praėjusių metų duomenimis, padidėjo 28,6 proc.).

42. Priimtų sprendimų dėl užsieniečių prašymų suteikti ar nesuteikti prieglobstį LR skaičius ir šio skaičiaus pokytis

2020 m. priimta **620 sprendimų dėl užsieniečių prašymų suteikti prieglobstį LR** (palyginti su praėjusių metų duomenimis, padidėjo 24,2 proc.; 2019 m. – 499). Iš jų:

81 sprendimas suteikti prieglobstį (palyginti su praėjusių metų duomenimis, sumažėjo 12 proc.; 2019 m. – 92);

266 sprendimai nesuteikti prieglobsčio (palyginti su praėjusių metų duomenimis, padidėjo 14,2 proc.; 2019 m. – 233).

Išskirtinos **5 valstybės**, kurių piliečiams buvo priimti **sprendimai suteikti prieglobstį**: Rusijos Federacija – 24 (palyginti su praėjusių metų duomenimis, padidėjo 166,7 proc.), Turkijos

Respublika – 19 (padidėjo 11,8 proc.), Tadžikistano Respublika – 12 (sumažėjo 40 proc.), Sirijos Arabų Respublika – 10 (sumažėjo 44,4 proc.) ir Irano Islamo Respublika – 4 (padidėjo 33,3 proc.).

Išskirtinos **5 valstybės**, kurių piliečiams buvo priimti **sprendimai nesuteikti prieglobsčio**: Tadžikistano Respublika – 114 (palyginti su praėjusių metų duomenimis, padidėjo 22,6 proc.), Rusijos Federacija – 102 (padidėjo 41,7 proc.), Baltarusijos Respublika – 10 (padidėjo 1000 proc.), Kirgizijos Respublika – 6 (sumažėjo 45,5 proc.) ir Moldovos Respublika – 6 (padidėjo 600 proc.).

43. Prieglobsčio prašytojų, pasinaudojusių teise dirbti, skaičius ir šio skaičiaus pokytis

2020 m. **41 asmuo** nukreiptas į laikino užimtumo priemones:

29 – įdarbinimas subsidijuojant;

5 – profesinis mokymas;

5 – pradėjo veiklą su verslo liudijimu;

2 – įsidarbino terminuotam darbui.

Pagal neterminuotas darbo sutartis 2020 m. **įdarbinta 30 asmenų**.

Daugiausiai asmenų Užimtumo tarnyboje įregistruota iš Sirijos Arabų Respublikos – 40, Rusijos Federacijos – 16, Tadžikistano Respublikos – 12, Afganistano Islamo Respublikos – 8, Turkijos – 6, Irano Islamo Respublikos – 4, Azerbaidžano Respublikos – 3, Sudano Respublikos – 3 ir kt.

44. Prašymų prisiimti atsakomybę už prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimą arba atsiimti užsieniečių pagal 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 604/2013, kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai (nauja redakcija) (toliau – Dublino reglamentas), skaičius

2020 m. LR pateikti **575 prašymai prisiimti atsakomybę** už prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimą arba atsiimti užsieniečių pagal Dublino reglamentą. Daugiausia prašymų gauta iš Vokietijos Federacinės Respublikos – 279, Prancūzijos Respublikos – 99, Nyderlandų Karalystės – 49, Švedijos Karalystės – 46, Belgijos Karalystės – 29.

LR kitoms Dublino reglamentą įgyvendinančioms valstybėms pateikė **20 prašymų**.

45. Pagal Dublino reglamentą perduotų užsieniečių skaičius

2020 m. pagal Dublino reglamentą **LR perduoti 27 asmenys**.

2020 m. **6 užsieniečiai iš LR** perduoti kitoms Dublino reglamentą įgyvendinančioms valstybėms.

V. UŽSIENIEČIŲ INTEGRACIJOS SRITIS

46. Užsieniečių, studijuojančių pagal laipsnį suteikiančias studijų programas LR aukštosiose mokyklose, skaičius ir šio skaičiaus pokytis

ŠMSM duomenimis, 2020–2021 m. į LR **studijuoti atvyko 7 318 asmenų** (palyginti su praėjusių metų duomenimis, padidėjo 819 asmenų; 2019–2020 m. – 6 499 asmenys).

Didžiausias atvykusių asmenų studijuoti skirtumas, lyginant 2019–2020 m. ir 2020–2021 m., yra iš šių valstybių: Baltarusijos Respublikos, Nigerijos Federacinės Respublikos, Ukrainos: iš Nigerijos Federacinės Respublikos 2020–2021 m. atvyko studijuoti 142 asmenimis daugiau nei 2019–2020 m., iš Baltarusijos Respublikos – 117 asmenų daugiau nei 2019–2020 m., iš Ukrainos – 115 asmenų daugiau nei 2019–2020 m.

Lyginant 2019–2020 m. ir 2020–2021 m., sumažėjo atvykusių studijuoti asmenų iš šių valstybių: Indijos Respublikos – 102 asmenimis mažiau nei 2019–2020 m., Bangladešo Liaudies

Respublikos – 25 asmenimis mažiau nei 2019–2020 m., Austrijos Respublikos – 8 asmenimis mažiau nei 2019–2020 m.

2020–2021 m. padidėjo asmenų skaičius, lyginant su 2019–2020 m. duomenimis, šiose studijų programose: **medicinos** (186 studentais daugiau), **verslo** (160 studentų daugiau), **komunikacijos** (90 studentų daugiau).

2020–2021 m. sumažėjo asmenų skaičius, lyginant su 2019–2020 m. duomenimis, šiose studijų programose: **turizmas ir poilsis** (35 studentais mažiau), **mechanikos inžinerija** (29 studentais mažiau), **sociologija** (24 studentais mažiau).

47. Asmenų, kurie atvykę į LR pagal ES programas, dalinėms studijoms, skaičius ir šio skaičiaus pokytis

Dalinėms studijoms į LR 2020–2021 m. atvyko **6 asmenys** (palyginti su praėjusių metų duomenimis, **sumažėjo 1 857** asmenimis; 2019–2020 m. atvyko 1 863 asmenys). 2019–2020 m. daugiausia asmenų atvyko iš šių valstybių: iš Turkijos Respublikos – 346, iš Ispanijos Karalystės – 267, iš Italijos Respublikos – 243 asmenys.

2020–2021 m. 3 asmenys atvyko iš Turkijos Respublikos (343 asmenimis mažiau nei 2019–2020 m.), 2 asmenys – iš Ispanijos Karalystės (265 asmenimis mažiau nei 2019–2020 m.), 1 asmuo – iš Azerbaidžano Respublikos (7 asmenimis mažiau nei 2019–2020 m.).

48. Švietimo įstaigų, kuriose mokosi LR gyvenantys užsieniečiai vaikai iki 18 metų, skaičius ir šio skaičiaus pokytis

2020–2021 m. LR mokosi **1 570 užsieniečiai mokiniai** (8 mokiniais daugiau nei 2019–2020 m. (1 562)). 2020–2021 m. mokiniai pasiskirstė pagal šias ugdymo pakopas: **priešmokyklinio ugdymo pakopoje** mokosi **75** mokiniai (2019–2020 m. – 63), **pradinio ugdymo pakopoje** – **588** mokiniai (2019–2020 m. – 581), **pagrindinio ugdymo pakopoje** – **778** mokiniai (2019–2020 m. – 792), **vidurinio ugdymo pakopoje** – **129** mokiniai (2019–2020 m. – 126). 2019–2020 m. lyginant su 2020–2021 m., pastebėta, kad užsieniečių mokinių priešmokyklinio ugdymo pakopoje padaugėjo 12 mokinių; pradinio ugdymo pakopoje iš užsienio atvykusių mokinių padaugėjo 7 mokiniais; pagrindinio ugdymo pakopoje iš užsienio atvykusių mokinių sumažėjo 14 mokinių; vidurinio ugdymo pakopoje iš užsienio atvykusių mokinių padidėjo 3 mokiniais.

Užsieniečių mokinių padidėjimas, lyginant 2019–2020 m. ir 2020–2021 m., fiksuotas šiose savivaldybėse: Akmenės r. sav., Alytaus r. sav., Klaipėdos m. sav., Švenčionių r. sav. Klaipėdos m. sav. ir Kauno m. sav.

Užsieniečių mokinių sumažėjo šiose savivaldybėse: Jonavos r. sav., Alytaus m. sav., Klaipėdos r. sav., Lazdijų r. sav., Palangos m. sav., Šalčininkų r. sav., Vilkaviškio r. sav. ir Jonavos r. sav.

49. Švietimo įstaigose besimokančių LR gyvenančių užsieniečių vaikų iki 18 metų skaičius ir šio skaičiaus pokytis

2020–2021 m. LR yra **277** švietimo įstaigos, kuriose mokosi užsieniečiai mokiniai iki 18 metų (padaugėjo 6 įstaigomis; 2019–2020 m. – 271). Užsieniečių mokinių skaičiaus padidėjimas 2019–2020 m. ir 2020–2021 m. fiksuotas šiose savivaldybėse: Klaipėdos m. sav. padaugėjo 4 įstaigomis (2019–2020 m. buvo 24 įstaigos, o 2020–2021 m. – 28 įstaigos), Alytaus m. sav. – 3 įstaigomis (2019–2020 m. buvo 1 įstaiga, 2020–2021 m. – 4 įstaigos), Kauno m. sav. – 2 įstaigomis (2019–2020 m. buvo 20 įstaigų, 2020–2021 m. – 22 įstaigos).

50. Integracijai skirtose programose dalyvaujančių imigrantų skaičius ir šio skaičiaus pokytis

Igyvendinant Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo (toliau – PMIF) programos 2 konkretų tikslą „Trečiųjų šalių integracija ir teisėta migracija“ buvo remiami projektai, skirti trečiųjų

šalių piliečių integracijos priemonėms įgyvendinti. Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos užsieniečių integracijos centruose ir Pabėgėlių priėmimo centre buvo teikiamos informavimo, socialinės, psichologinės, vertimo, teisinės paslaugos, organizuojami lietuvių kalbos, pilietinio ugdymo mokymai. 2020 m. PMIF integracijai skirtose programose dalyvavo **2 418 dalyvių** (palyginti su praėjusių metų duomenimis, padidėjo 8,77 proc.; 2019 m. – 2223).

51. Pabėgėlių priėmimo centre apgyvendintų nelydimų nepilnamečių užsieniečių skaičius ir šio skaičiaus pokytis

2020 m. Pabėgėlių priėmimo centre buvo apgyvendinti **3 nelydimi nepilnamečiai** (palyginti su praėjusių metų duomenimis, sumažėjo 77 proc.; 2019 m. – 13).

52. Prieglobstį gavusių užsieniečių, pasinaudojusių LR valstybės parama integracijai savivaldybėse, skaičius ir šio skaičiaus pokytis

Miestas	2019 m. (asmenų skaičius)	2020 m. (asmenų skaičius)	Pokytis (procentais)
Vilnius	152	183	20,4
Kaunas	18	12	-33
Radviliškis	0	2	100
Jonava	3	3	-61,2
Kėdainiai	2	1	-50
Klaipėda	0	4	100
Švenčionys	0	1	100
Palanga	4	7	75
Naujoji Akmenė	3	3	0
Trakai	3	0	-100
Iš viso:	185	216	+16,76

53. Prieglobstį gavusių užsieniečių, kurie įgijo LR pilietybę, skaičius ir šio skaičiaus pokytis

Prieglobstį gavusių užsieniečių, kurie 2020 m. būtų įgiję LR pilietybę, nebuvo.

54. Užsieniečių, studijuojančių LR aukštosiose mokyklose ir gaunančių LR mokslo ir studijų įstatyme nurodytą paramą integracijai, skaičius ir šio skaičiaus pokytis

2020 m. paramą studijoms gavo **103 Baltarusijos Respublikos piliečiai** (tokia parama buvo pradėta skirti tik 2020 m.), taip pat ją gavo **2 Ukrainos (karo zonos) piliečiai**, baigę vidurinio ugdymo programą Vilniaus lietuvių namuose (2019 m. – 4).

VI. KOVOS SU NETEISĖTA MIGRACIJA SRITIS

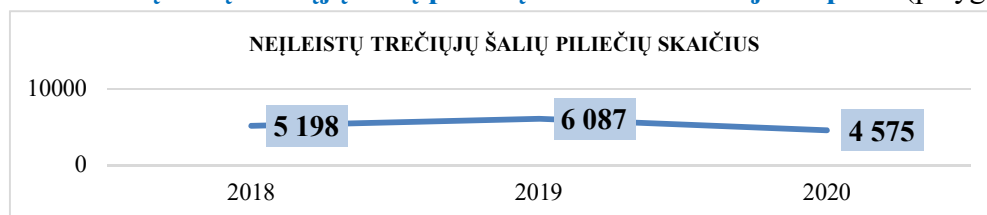
55. Užsieniečių, kuriems neleista atvykti į LR, skaičius ir šio skaičiaus pokytis

Trečiųjų šalių piliečių neįleidimo į LR 2020 m. apžvalga

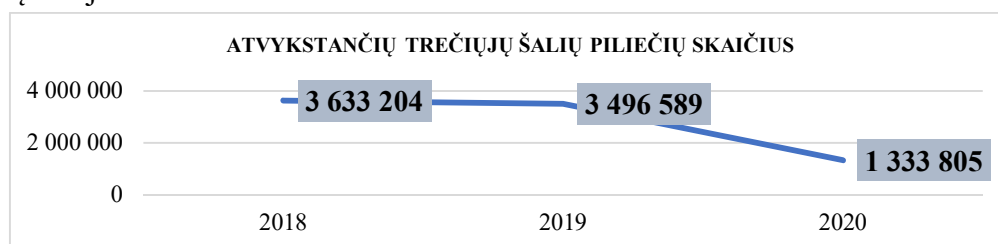
		Baltarusija	Rusija	Oro uostai	Jūrų uostai	Vidinės sienos (POL, LVA)	Viso
2019 m.	Trečiųjų šalių piliečių neįleidimas į LR	3 999	1 806	270	12	–	6 087
	Trečiųjų šalių piliečių vykimai per PKP (į LR)	2 477 716	707 384	233 652	77 837	–	3 496 589
	% dalis	0,16	438,00	0,12	0,02	–	0,17
2020	Trečiųjų šalių piliečių neįleidimas į LR	3 564	526	442	24	19	4 575

Trečiųjų šalių piliečių vykimasis per PKP (į LR)	944 709	227 186	113 391	46 559	1 960	1 333 805
% dalis	0,38	0,23	0,39	0,05	0,97	0,34

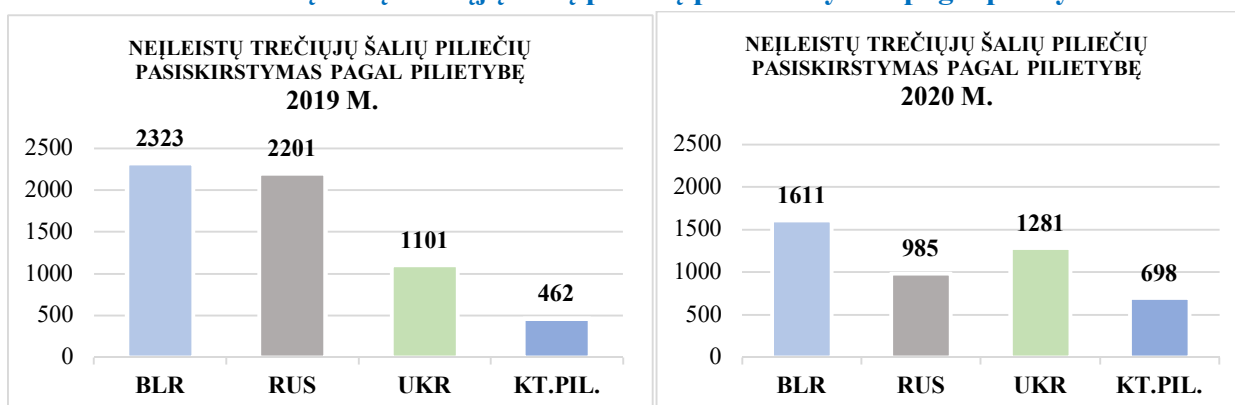
2020 m. **neįleistų trečiųjų šalių piliečių skaičius sumažėjo 25 proc.** (palyginti su 2019 m.):

Toks sumažėjimas siejamas su daugiau kaip **2,5 karto sumažėjusiu atvykstančiųjų iš trečiųjų šalių piliečių srautu**, o srauto sumažėjimas sietinas su nebūtinų kelionių iš trečiųjų šalių į ES erdvę ribojimu:

Neįleistų trečiųjų šalių piliečių pasiskirstymas pagal pilietybes:

Nors 2020 m. atvykstančių piliečių srautas gerokai sumažėjo, neįleistų Ukrainos piliečių dalis padidėjo 10 procentinių punktų, o Rusijos Federacijos piliečių dalis, atvirkščiai, sumažėjo 14 procentinių punktų, palyginti su 2019 m. Absoliuti dauguma ukrainiečių 2020 m. į LR buvo neįleidžiami pagal Šengeno sienų kodekso priežastį I (laikomi keliančiais grėsmę vienos ar kelių ES valstybių narių viešajai tvarkai, vidaus saugumui, visuomenės sveikatai arba tarptautiniams santykiams).

56. Sulaikytų neteisėtai LR teritorijoje esančių užsieniečių skaičius ir šio skaičiaus pokytis

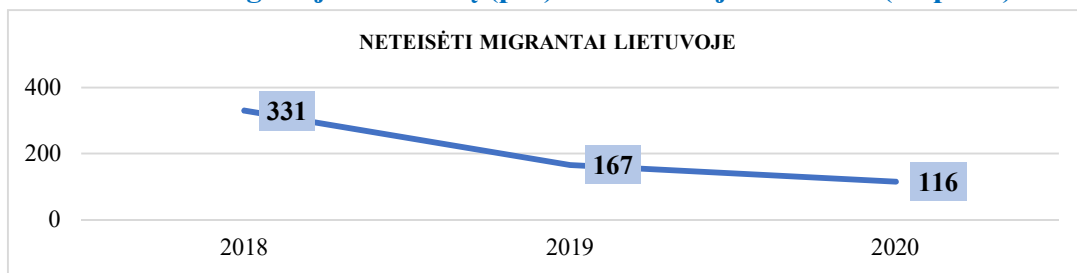
Kaip ir ankstesniais metais, skirtingas neteisėtos migracijos šaltinio ir tikslo šalių socialinis ir ekonominis išsivystymas bei tikslo valstybėse susiformavusios atitinkamų tautybių bendruomenės išliko pagrindiniais neteisėtos migracijos srautus formuojančiais veiksniais. Kartu pažymėtina, kad 2020 m. atsirado dar keli **nauji veiksniai, turėję neabejotiną įtaką neteisėtai migracijai į (per) LR** – tai COVID-19 ligai (koronaviruso infekcijai) stabdyti įvestos priemonės (nebūtinų kelionių iš trečiųjų šalių į ES erdvę ribojimas, laikinas vidaus sienų kontrolės atnaujinimas, skrydžių stabdymas), ribojimas užsieniečiams atvykti į Rusijos Federaciją, kuri neteisėtiems migrantams iš Azijos šalių yra

pagrindinė tranzito šalis, ir nestabili bei sunkiai prognozuojama politinė padėtis kaimyninėje Baltarusijos Respublikoje.

Šių 2020 m. naujai atsiradusių veiksnių visuma nulėmė tokius neteisėtos migracijos pokyčius:

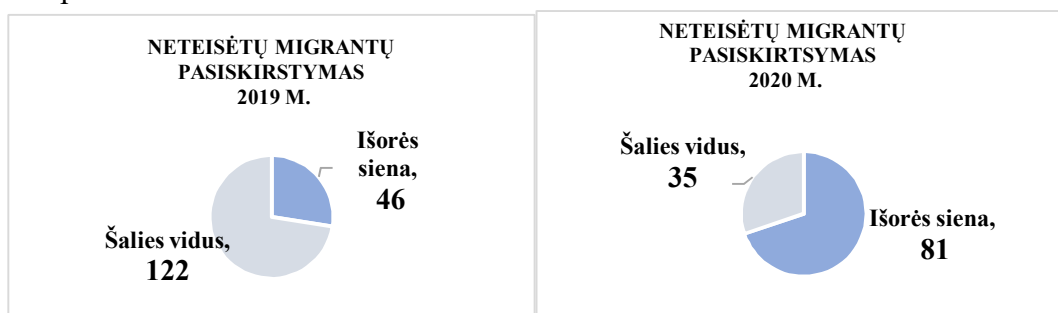
1. Neteisėtos migracijos srautas į (per) LR sumažėjo trečdaliu (31 proc.):

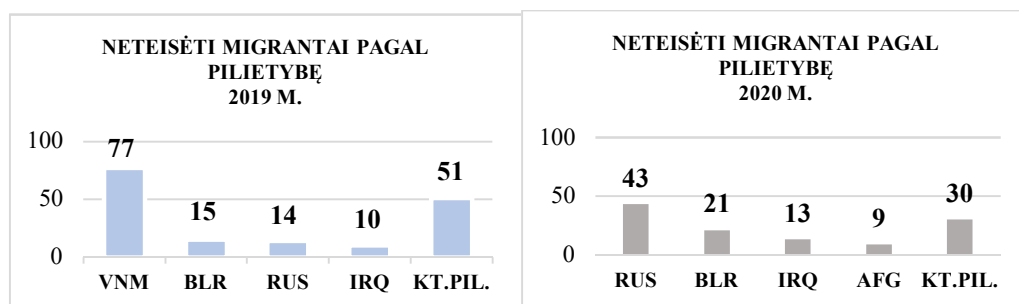
Dar iki 2020 m. neteisėtos migracijos mastas į (per) LR dėl įvairių priežasčių (pvz., pasikeitę neteisėtų migrantų gabenimo maršrutai, sienos stebėjimo sistemomis kontroliuojami vis ilgesni valstybės sienos ruožai, sėkmingai vykdytos bendros pasienio operacijos su kaimyninių valstybių pasienio tarnybomis, aktyvūs kriminalinės žvalgybos veiksmai ir kt.) visumos jau buvo sumažėję. Todėl LR ir kitoms ES valstybėms net atsisakius laikinos vidaus sienų kontrolės, bet vis dar Rusijos Federacijoje galiojant laikinam ribojimui į šalį atvykti užsieniečiams, ryškaus neteisėtų migrantų skaičiaus padidėjimo mūsų regione nebuvo stebima (išimtis – lapkričio–gruodžio mėn. laikotarpis, kurio metu gerokai padaugėjo sulaikytų neteisėtų migrantų pasienio ruože su Baltarusijos Respublika).

2. Pasikeitė neteisėtų migrantų pasiskirstymas pagal patekimo į LR būdus:

2020 m. mažėjo neteisėta antrinė migracija iš Latvijos, tačiau išaugo neteisėta migracija iš Baltarusijos Respublikos (ypač lapkričio–gruodžio mėnesiais). Atkurta laikina vidaus sienos kontrolė, maksimaliai padidinusi tikimybę būti sulaikytiems, ir draudimas užsieniečiams atvykti į Rusijos Federaciją buvo lemiami veiksniai, turėję įtakos sumažėjusiai neteisėtai antrinei migracijai Šengeno erdvėje, o įvykiai, sekę po prezidento rinkimų Baltarusijoje, – išaugusiai neteisėtai migracijai iš Baltarusijos Respublikos. **2020 m. išaugo neteisėta migracija per LR išorės sieną:** daugumą tarp 2020 m. sulaikytų neteisėtų migrantų sudarė neteisėtai perėjusieji LR saugomą ES išorės sieną (apie 70 proc.). Palyginimui: 2019 m. ši dalis nuo visų sulaikytų neteisėtų migrantų sudarė tik 30 proc.

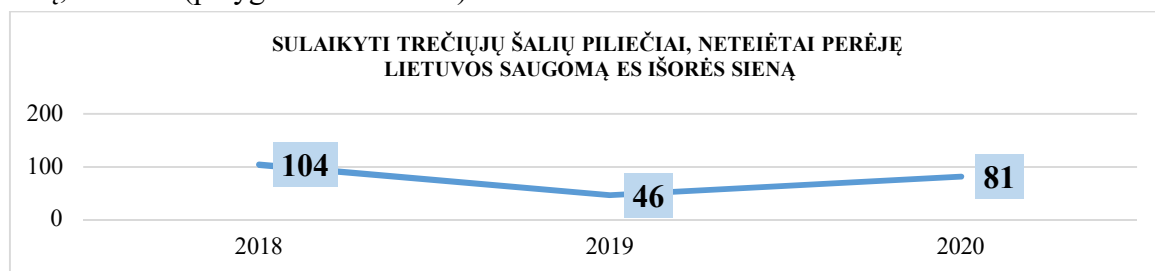

3. Tarp dažniausiai sulaikomų neteisėtų migrantų pradėjo dominuoti Rusijos Federacijos piliečiai:

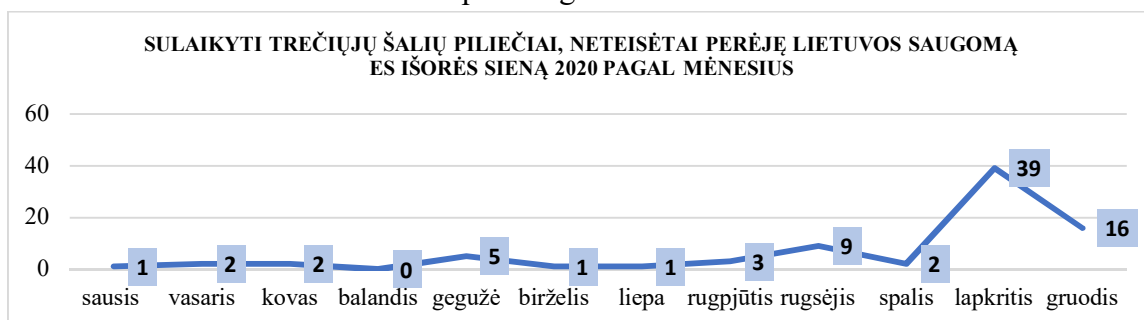
Tokia situacija susiklostė tiek dėl to, kad 2020 m. nebuvo sulaikytas nė vienas Vietnamo pilietis, kurie pastaraisiais metais paprastai sudarydavo apie pusę visų LR sulaikomų neteisėtų migrantų, tiek dėl to, kad 2020 m. buvo sulaikytos kelios didesnės čečėnų tautybės Rusijos Federacijos piliečių grupės (5–19 asmenų). Dauguma Rusijos Federacijos piliečių atvyko neteisėtai kirsdami LR išorės sieną, o kiti Rusijos Federacijos piliečiai buvo sulaikyti neteisėtos antrinės migracijos metu (pvz., vykę iš Latvijos Respublikos per LR link Lenkijos Respublikos).

Kadangi neteisėta migracija kaip reiškinys itin veikiama įvairių politinių ir socialinių įvykių kaimyninėse šalyse, 2020 m. Baltarusijos Respublikos prezidento rinkimai ir po jų sekę įvykiai turėjo lemiamą reikšmę beveik **2 kartus išaugusiam sulaikytų asmenų**, neteisėtai kirtusių LR saugomą ES išorės sieną, skaičiui (palyginti su 2019 m.):

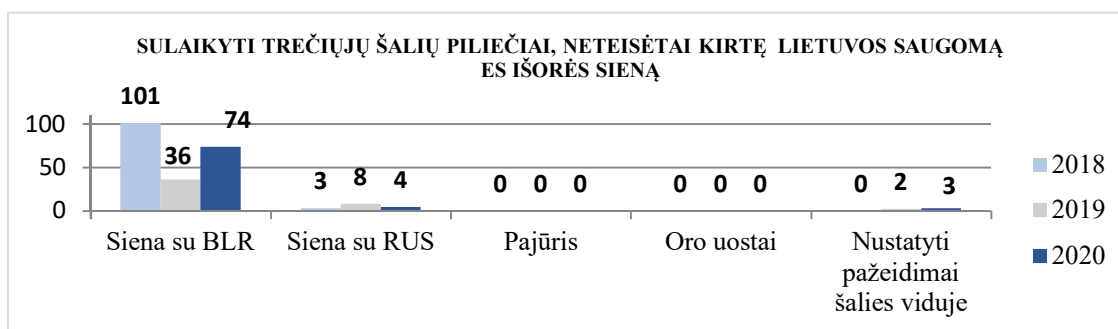
2020 m. neteisėto LR išorės sienos kirtimo dinamiką galima išskirti į du laikotarpius:

1. pirmasis: 2020 m. sausis–spalis;
2. antrasis: 2020 m. lapkritis–gruodis.

Pirmuoju laikotarpiu nebuvo stebimi kokie nors esminiai pokyčiai prie Lietuvos valstybės išorės sienos (kas mėnesį buvo sulaikoma po kelis trečiųjų šalių piliečių), tačiau lapkritį padėtis prie LR išorės sienos, ypač pasienio ruože su Baltarusijos Respublika, iš esmės pasikeitė:

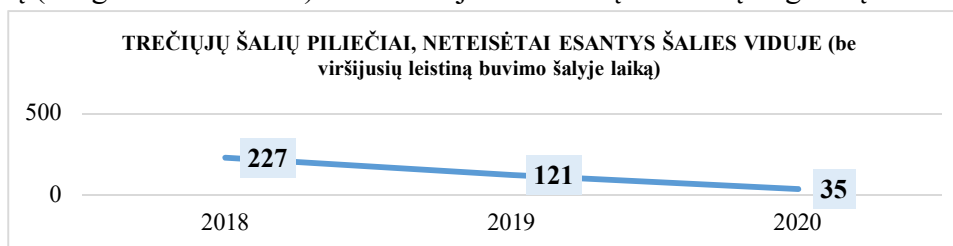
- **Sulaikytų neteisėtų migrantų, kirtusių LR saugomą ES išorės sieną, skaičius labai išaugo:** 2020 m. lapkričio–gruodžio mėn. prie LR valstybės išorės sienos buvo sulaikyta apie 2 kartus daugiau neteisėtų migrantų (55), nei jų buvo sulaikyta nuo 2020 m. sausio 1 d. iki spalio 30 d. (26). Absoliuti dauguma trečiųjų šalių piliečių, neteisėtai perėjusių LR išorės sieną, **buvo sulaikyta pasienio ruože su Baltarusija:** iš 81 sulaikyto neteisėto migranto net 74 buvo sulaikyti neteisėtai kirtę LR sieną iš Baltarusijos (žr. toliau esantį grafiką):

- Stebėtas neįprastas (nelogiškas) neteisėtos migracijos maršrutas:** absoliuti dauguma neteisėtų migrantų lapkritį buvo sulaikyti Šalčininkų rajone, vadinamojoje **Dieveniškų kilpoje**: migrantams, nepastebėtiems pasieniečių, išvykti iš šios kilpos praktiškai neįmanoma (ši vietovė dėl savo geografinių ypatumų yra ypač nepalanki tiek patiems neteisėtiems migrantams, tiek ir asmenims, užsiimantiems neteisėtu žmonių gabenimu, nes siauriausioje vietoje 24/7 režimu tarnybą vykdo pasienio sargyba, o kelio ruože yra įrengta transporto priemonių registracijos numerių nuskaitymo įranga). Atkreiptinas dėmesys į tai, kad šioje geografinėje vietovėje penkerius metus nebuvo fiksuota neteisėtos migracijos atvejų. Daugumą tarp 2020 m. lapkričio mėnesį Dieveniškų kilpoje sulaikytų neteisėtų migrantų sudarė **čėčėnų tautybės Rusijos Federacijos (19) ir Afganistano (6) piliečiai**, taip pat buvo sulaikyti ir **Pakistano (1) bei Šri Lankos (2) piliečiai**. Absoliuti dauguma sulaikytų neteisėtų migrantų buvo be dokumentų ir po sulaikymo pasiprašė prieglobsčio LR.

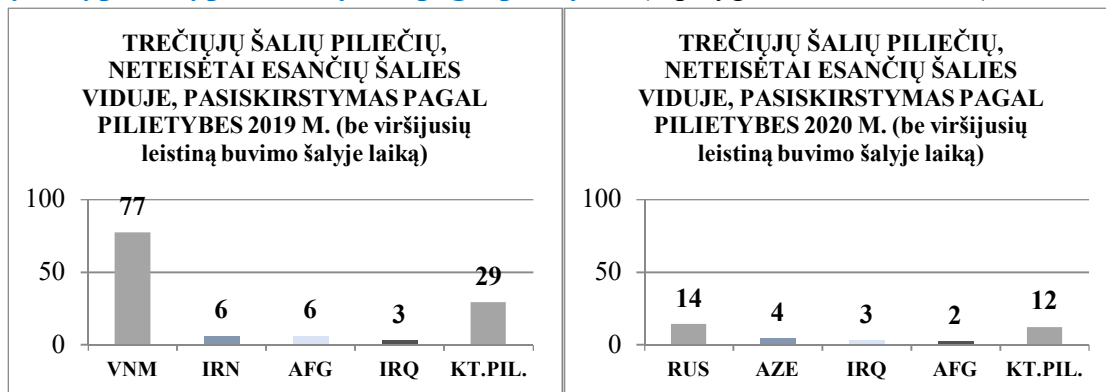
- Tarp trečiųjų šalių piliečių, neteisėtai kertančių valstybės sieną, **atsirado Baltarusijos Respublikos piliečių**, kurie tokiu būdu vyko į LR **prašytis prieglobsčio** (rugsėjo–gruodžio mėn. – 10 Baltarusijos piliečių). Ankstesniais metais ir 2020 m. iki Baltarusijoje įvykusių prezidento rinkimų tokių atvejų nepasitaikydavo. Pažymėtina, kad LR, siekdama sumažinti neteisėto žmonių vykimo per valstybės sieną riziką, sudarė galimybę Baltarusijos piliečiams teisėtai atvykti į LR (nuo 2020 m. rugpjūčio 13 d. vidaus reikalų ministro įsakymu Baltarusijos piliečiams išduodami leidimai atvykti į LR humanitariniais pagrindais).

2020 m. neteisėtai antrinei migracijai mūsų regione didelę įtaką padarė **priemonės, įvestos koronaviruso infekcijai suvaldyti**, pvz., nebūtinų kelionių iš trečiųjų šalių į ES erdvę ribojimas, laikinas vidaus sienų kontrolės atnaujinimas, skrydžių stabdymas, įvestas ribojimas užsieniečiams atvykti į Rusijos Federaciją iki epidemiologinės situacijos pagerėjimo. Išvardytos priemonės 2020 m. lėmė žymų (daugiau nei 3 kartus) šalies viduje sulaikomų neteisėtų migrantų sumažėjimą:

Pastaruosius kelerius metus absoliučią daugumą tarp šalies viduje sulaikomų neteisėtų migrantų sudarydavo Vietnamo piliečiai, neteisėtai atgabenti iš Latvijos, taip pat tie trečiųjų šalių piliečiai, kurie neteisėtai su klastotais dokumentais atvykdavo vidiniais skrydžiais (absoliučioje daugumoje atvejų sezoniniu reisų Atėnai–Vilnius) ir turėdavo ketinimą išvykti iš LR link tikslo valstybių. Tačiau **2020 m. situacija pasikeitė**: 2020 m. nebuvo sulaikytas nė vienas Vietnamo pilietis ir buvo sulaikytas tik vienas užsienietis, atskridęs vidiniu reisų iš Graikijos. Dalis 2020 m. sulaikytų Rusijos Federacijos ir Azerbaidžano piliečių piktnaudžiavo prieglobsčio suteikimo procedūra Latvijoje, t. y. pasišalino iš Latvijos užsieniečių registracijos centro ir ketino per LR ir Lenkijos

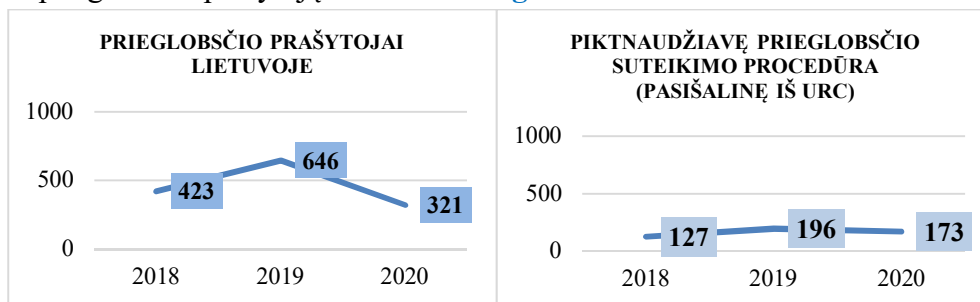
Respubliką pasiekti savo tikslo valstybes. Toliau pateikiamas 2020 m. **šalies viduje sulaikytų trečiųjų šalių piliečių pasiskirstymas pagal pilietybes** (ir palyginimas su 2019 m.):

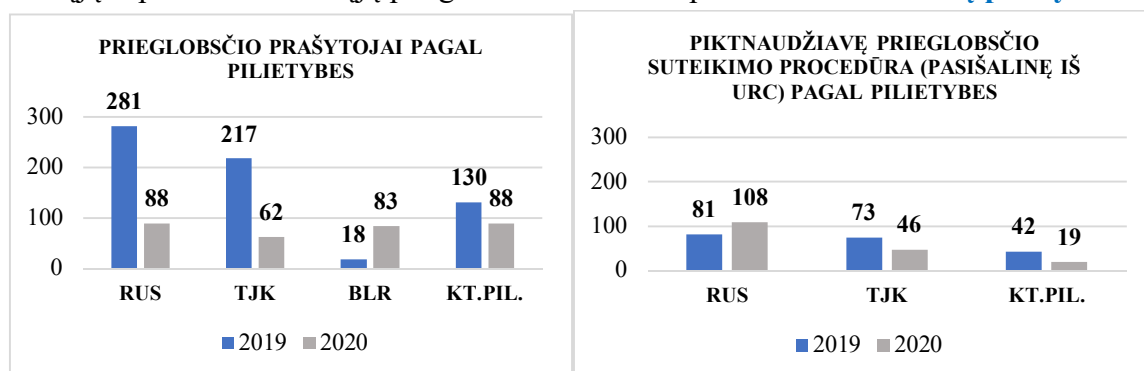
Tikėtina, kad artimiausiu metu, kol kaimyninėje Rusijos Federacijoje, siekiant suvaldyti koronaviruso infekcijos plitimą, galios ribojimas užsieniečiams atvykti į šalį, išliks nedaug neteisėtai esančių šalies viduje migrantų.

Prie neteisėtos antrinės migracijos priskirtini ir piktnaudžiavimo prieglobsčio suteikimo procedūra atvejai, kai trečiųjų šalių piliečiai pasiprašo prieglobsčio LR, tačiau, nesulaukę sprendimo dėl prieglobsčio suteikimo, išvyksta iš URC ir vyksta į tikslo valstybes.

2020 m. buvo stebėti **tam tikri piktnaudžiavimo prieglobsčio suteikimo procedūra pokyčiai**: nors prieglobsčio prašytojų skaičius 2020 m. dėl koronaviruso infekcijai suvaldyti įvestų priemonių mažėjo kelis kartus, piktnaudžiavusiųjų prieglobsčio suteikimo procedūra užsieniečių dalis nuo bendro prieglobsčio prašytojų skaičiaus **išaugo**:

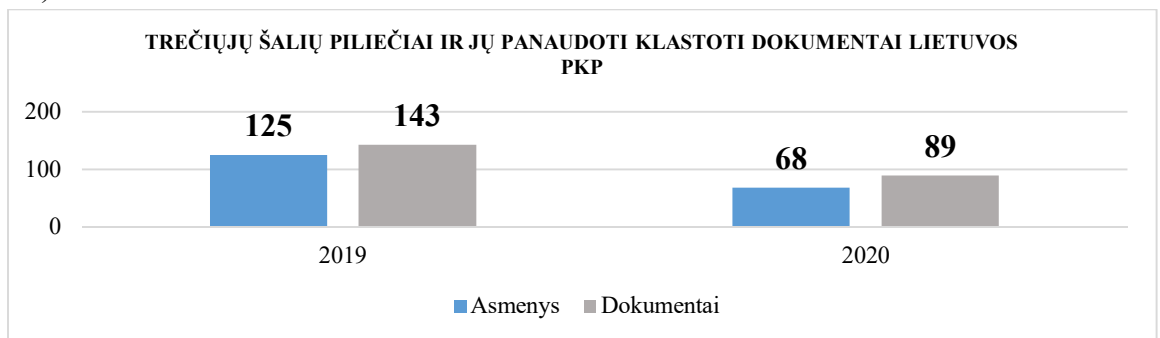
Iš diagramų matyti, kad 2019 m. prieglobsčio suteikimo procedūra piktnaudžiavo maždaug kas trečias pasiprašęs prieglobsčio užsienietis, o 2020 m. – jau kas antras. Tokia situacija susiklostė dėl to, kad 2020 m. pradžioje LR dar buvo didelis neišnagrinėtų Rusijos Federacijos ir Tadžikistano piliečių prieglobsčio prašymų, pateiktų 2019 m., likutis (šių pilietybių prieglobsčio prašytojų skaičius 2019 m. buvo padidėjęs net kelis kartus, pvz., vien 2019 m. gruodžio mėn. prieglobsčio prašymus pasienyje su Baltarusija pateikė 96 Rusijos Federacijos piliečiai). Žr. duomenis apie prieglobsčio pasiprašiusiųjų ir piktnaudžiavusiųjų prieglobsčio suteikimo procedūra **užsieniečių pilietybes**:

Iš pateiktų grafikų matyti, kad nors 2020 m. prieglobsčio prašymus pateikė žymiai mažiau Rusijos Federacijos (apie 70 proc. mažiau) ir Tadžikistano piliečių (apie 70 proc. mažiau), šių pilietybių asmenys vis tiek 2020 m. išliko tarp dominuojančių prieglobsčio procedūra piktnaudžiaujančių asmenų (paprastai jų tikslo valstybe yra Vokietija, o ne LR).

Slūgstant COVID-19 sukeltai pandemijai ir pamažu atšaukiant jos plitimą ribojančius draudimus tiek ES, tiek kaimyninėse Baltarusijoje ir Rusijos Federacijoje, tikėtina, kad mėginimai maršrutu per LR pasiekti tikslo valstybes tiek teisėtu būdu (pvz., atvykstant per PKP), tiek neteisėtai (pvz., neteisėtai kertant „žalią“ sieną), gali suintensyvėti, o kadangi dauguma atvykusių užsieniečių gali pateikti prieglobsčio prašymus LR, tikėtina, kad **ir toliau bus piktnaudžiaujama prieglobsčio suteikimo procedūra.**

Vienas iš būdų neteisėtai atvykti į ES yra naudojimas klastotais, apgaulės būdu įgytais arba svetimais kelionės dokumentais. Tokie dokumentai neteisėtiems migrantams reikalingi ir nekliudomam judėjimui ES viduje. 2020 m. LR buvo stebima naudojimosi klastotais dokumentais mažėjimo tendencija – 2020 m. **beveik 2 kartus sumažėjo** klastotų dokumentų naudotojų, **o nustatytų suklastotų dokumentų – apie trečdalį.** Toliau pateikiamas 2020 m. klastotų dokumentų (į šį skaičių patenka visi klastoti dokumentai, pvz., vairuotojo pažymėjimai, transporto registracijos liudijimai ir pan.) ir jų naudotojų – trečiųjų šalių piliečių (nustatytų PKP tiek atvykstant, tiek išvykstant) skaičius:

Dėl priemonių, įvestų siekiant sumažinti koronaviruso infekcijos plitimą, ryškiausias klastotų dokumentų naudojimo sumažėjimas buvo stebimas balandžio–birželio mėn., kai buvo atnaujinta vidaus sienos kontrolė ir sustabdyti skrydžiai, bei lapkričio–gruodžio mėn., kai buvo stebimas sumažėjęs trečiųjų šalių piliečių, vykstančių per PKP, srautas.

57. Užsieniečių, patrauktų administracinėn atsakomybėn už LR administracinių nusižengimų kodekso (ANK) 530 ir 538 straipsniuose numatytus administracinius nusižengimus, skaičius ir šio skaičiaus pokytis

2020 m. pagal ANK 530 straipsnį („Gyvenamosios vietos deklaravimo duomenų nepateikimas arba melagingų deklaravimo duomenų pateikimas“) administracinėn atsakomybėn patraukti **9 užsieniečiai** (2019 m. – 4).

2020 m. pagal ANK 538 straipsnį („Užsieniečių atvykimo į Lietuvos Respubliką, buvimo ar gyvenimo Lietuvos Respublikoje, vykimo per Lietuvos Respubliką tranzitu ar išvykimo iš Lietuvos Respublikos tvarkos pažeidimas“) administracinėn atsakomybėn buvo patraukti **2 183 užsieniečiai** (2019 m. – 2 849). Daugiausia administracinėn atsakomybėn buvo patraukta Ukrainos piliečių – 677, Baltarusijos Respublikos piliečių – 289, Rusijos Federacijos piliečių – 259.

58. Asmenų, patrauktų atsakomybėn už ANK 539, 540, 541, 542 straipsniuose numatytus administracinius nusižengimus ir už LR baudžiamojo kodekso (toliau – BK) 292, 292¹ straipsniuose numatytas nusikalstamas veikas, skaičius ir šio skaičiaus pokytis

2020 m. nebuvo patraukta administracinė atsakomybė asmenų už gyvenamojo ploto suteikimą užsieniečiams, neturintiems paso ar jį atitinkančio kito kelionės dokumento, teisę būti ar gyventi LR patvirtinančio dokumento, **pagal ANK 539 straipsnį** (2019 m. – 4).

2020 m. pagal ANK 540 straipsnį („Sąlygų užsiimti kita, negu atliekama pagal darbo sutartį, veikla sudarymas užsieniečiams, neturintiems leidimo užsiimti tokia veikla ir užsieniečio teisę būti ar gyventi Lietuvos Respublikoje patvirtinančio dokumento“), kaip ir 2019 m., administracinė atsakomybė **nebuvo patrauktas nė vienas asmuo**.

2020 m. pagal ANK 541 straipsnį („Melagingų duomenų pateikimas kvietimams užsieniečiams atvykti į Lietuvos Respubliką patvirtinti arba pagalba kitu neteisėtu būdu užsieniečiui gauti teisę būti ar gyventi Lietuvos Respublikoje patvirtinantį dokumentą“) buvo patraukti administracinė atsakomybė **48 asmenys** (2019 m. – 5). Daugiausia administracinė atsakomybė buvo patraukta LR piliečių – 38 asmenys.

2020 m. pagal ANK 542 straipsnį („Nepranešimas apie pasikeitusius užsieniečio duomenis“) administracinė atsakomybė buvo patraukti **128 asmenys** (2019 m. – 13). Daugiausia administracinė atsakomybė buvo patraukta LR piliečių – 103, po 5 Kinijos Liaudies Respublikos ir Ukrainos piliečius.

2020 m. pagal BK 292 straipsnį 3 asmenys (2019 m. – 13) buvo patraukti baudžiamojon atsakomybė už neteisėtai per LR valstybės sieną gabenamus nuolatinės gyvenamosios vietos LR neturinčius užsieniečius arba neteisėtai valstybės sieną perėjusių tokių užsieniečių gabenimą ar slėpimą LR teritorijoje. Pagal šį straipsnį atsakomybė patraukti 2 Ukrainos ir 1 Vokietijos Federacinės Respublikos pilietis.

2020 m., kaip ir 2019 m., **pagal BK 292¹ straipsnį** nebuvo patrauktų baudžiamojon atsakomybė už LR nelegaliai esančių trečiųjų šalių piliečių darbą asmenų.

59. LR vizų tarnybų vykdytų konsultacijų dėl vizų išdavimo skaičius ir šio skaičiaus pokytis

2020 m. vykdytos **24 882 konsultacijos dėl vizų išdavimo** (palyginti su praėjusių metų duomenimis, sumažėjo 53,9 proc.; 2019 m. – 53 963); iš jų – 24 819 atvejų buvo rekomenduota išduoti vizą, o 63 atvejais neišduoti vizos.

60. Užsieniečių, grąžintų į užsienio valstybes, skaičius ir šio skaičiaus pokytis

2020 m. **į užsienio valstybes grąžinamų užsieniečių skaičius sumažėjo 20,5 proc.**, t. y. buvo **grąžinti 1 809 užsieniečiai** (2019 m. – 2 276), iš jų: į **Ukrainą – 691**, Baltarusijos Respubliką – 47, Rusijos Federaciją – 134, Uzbekistano Respubliką – 107, Tadžikistano Respubliką – 80, Kazachstano Respubliką – 82, Kirgizijos Respubliką – 68 ir kt.

61. Užsieniečių, įpareigotų išvykti iš LR, skaičius ir šio skaičiaus pokytis

2020 m. **40 užsieniečių** buvo įpareigoti išvykti iš LR, t. y. **66,7 proc. daugiau** negu 2019 m. (2019 m. – 24): Europos valstybių piliečių – 32, Šiaurės Amerikos valstybių piliečių – 1, Centrinės ir Pietų Amerikos valstybių piliečių – 1, Azijos valstybių piliečių – 4, Afrikos valstybių piliečių – 2.

62. Užsieniečių, savanoriškai grįžusių į užsienio valstybę, suteikus pagalbą pagal savanoriško grįžimo ir reintegracijos programas, skaičius ir šio skaičiaus pokytis

Tarptautinės migracijos organizacijos Vilniaus biuro, įgyvendinančio PMIF bei LR biudžeto lėšomis finansuojamą projektą, savanoriško grįžimo pagalba pasinaudojo ir 2020 m. **į kilmės šalį grįžo 33 užsieniečiai iš 14 šalių** (palyginti su praėjusių metų duomenimis, sumažėjo 46 proc.; 2019 m. – 61): Baltarusijos Respublikos – 12, Ukrainos – 4, Indijos Respublikos – 3, Nigerijos Federacinės Respublikos – 2, Uzbekistano Respublikos – 2, Rusijos Federacijos – 2, Armėnijos Respublikos – 1, Kamerūno Respublikos – 1, Kazachstano Respublikos – 1, Kinijos Liaudies Respublikos – 1, Maroko

Karalystės – 1, Somalio – 1, Šri Lankos Demokratinės Socialistinės Respublikos – 1, Tadžikistano Respublikos – 1.

63. Užsieniečių, išsiųstų iš LR, skaičius ir šio skaičiaus pokytis

2020 m. iš LR buvo išsiųsti **25 užsieniečiai**, arba 65,8 proc. mažiau nei 2019 m. (2019 m. – 73), iš jų: Baltarusijos Respublikos – 5, Gruzijos (Sakartvelo) – 3, po 2 Rusijos Federacijos ir Ukrainos piliečius ir kt.

VII. TARPTAUTINIO BENDRADARBIAVIMO SRITIS

64. Sudarytų tarptautinių sutarčių ar susitarimų, susijusių su migracijos sritimi, skaičius

Readmisijos sritis

2020 m. parengtas pasirašyti **Lietuvos Respublikos ir Armėnijos Respublikos** protokolo, kuriuo įgyvendinamas ES ir Armėnijos Respublikos susitarimas dėl be leidimo gyvenančių asmenų readmisijos, projektas.

2020 m. parengtas **Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Tadžikistano Respublikos Vyriausybės** susitarimo dėl asmenų, kurių buvimas neteisėtas, readmisijos, projektas, kuris diplomatiniais kanalais perduotas atsakingoms Tadžikistano Respublikos institucijoms.

Vizų sritis

2020 m. buvo atnaujinti **6 dvišaliai susitarimai dėl atstovavimo** apsiikeičiant notomis su **Islandija** (2020 m. sausio 21 d. nota Nr. 5-33/2020 dėl susitarimo pakeitimo (atstovavimo Islandijai sustabdymo Čikagoje nuo 2020 m. kovo 1 d.), **Latvijos Respublika** (2020 m. sausio 14 d. nota Nr. 5-26/2020 dėl susitarimo pakeitimo (Latvijos atstovavimo Lietuvai Vitebske ir Uzbekistano Respublikoje nagrinėjant prašymus tik diplomatinių ir tarnybinių pasų turėtojams vizų prašymus teikiant tiesiogiai konsulinėje įstaigoje nuo 2020 m. vasario 2 d.), **Nyderlandų Karalyste** (2020 m. vasario 11 d. nota Nr. 5-71/2020 dėl susitarimo papildymo (atstovaujant Nyderlandams Armėnijos Respublikoje nuo 2020 m. balandžio 1 d.)), **Norvegijos Karalyste** (2020 m. kovo 6 d. nota Nr. 5-119/2020 dėl susitarimo pakeitimo (dėl atstovavimo Lietuvai sustabdymo Šri Lankos Demokratinėje Socialistinėje Respublikoje nuo 2020 m. balandžio 1 d.)), **Šveicarijos Konfederacija** (2020 m. sausio 31 d. nota Nr. 5-64/2020 dėl susitarimų pakeitimo), **Vengrija** (2020 m. sausio 10 d. nota Nr. 5-22/2020 dėl atstovavimo Vengrijai sustabdymo nuo 2020 m. vasario 1 d. Estijos Respublikoje, Suomijos Respublikoje, Latvijos Respublikoje, Norvegijos Karalystėje ir Švedijos Karalystėje ir 2020 m. rugpjūčio 6 d. nota Nr. 5-361/2020 dėl Lietuvos atstovavimo Kirgizijos Respublikoje nuo 2021 m. kovo 1 d.).

Nuo 2020 m. liepos 1 d. įsigaliojo **ES ir Baltarusijos Respublikos** susitarimas dėl vizų išdavimo tvarkos supaprastinimo.

65. Su migracijos sritimi susijusių tarptautinių projektų (dvišalių ar daugiašalių), kuriuose dalyvauja LR, skaičius

2020 m. rugpjūčio 3 d. Vilniuje pasirašytas **Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lenkijos Respublikos Vyriausybės** susitarimas dėl dokumentų, suteikiančių teisę į aukštąjį mokslą, taip pat dėl dalinių studijų, kvalifikacinių laipsnių bei mokslo ir meno laipsnių tarpusavio pripažinimo.

Atsiliepiant į Beniliukso iniciatyvą dėl daugiašalio **Baltijos ir Beniliukso šalių** susitarimo automatiško aukštojo mokslo kvalifikacijų pripažinimo, baigtas rengti Belgijos Karalystės, atstovaujamos Flandrijos Vyriausybės, Belgijos prancūzų bendruomenės Vyriausybės, Belgijos vokiečių bendruomenės Vyriausybės, Estijos Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės ir Nyderlandų Karalystės sutarties dėl aukštojo mokslo kvalifikacijų automatiško pripažinimo projektas (planuojama pasirašyti 2021 m. gegužės

17 d. Europos švietimo tarybos metu, jei epidemiologinė situacija Europoje leis ministrams susitikti gyvai).

Atsiliepiant į UNESCO kvietimą jungtis prie **Globalios kvalifikacijų, susijusių su aukštuoju mokslu, pripažinimo konvencijos** (toliau – Globali konvencija), pradėti ir tęsiami darbai, susiję su prisijungimu prie Globalios konvencijos; šiuo metu vyksta su Globalios konvencijos ratifikavimu susijusių teisės aktų derinimas su valstybės institucijomis.

2020 m. VSAT parengė pasirašyti **VSAT ir Gruzijos (Sakartvelo) pasienio policijos 2020–2021 m. bendradarbiavimo priemonių planą**, ir **VSAT ir Ukrainos valstybinės pasienio tarnybos 2020–2021 m. bendradarbiavimo priemonių planą**, tačiau dėl COVID-19 sukeltos pandemijos minėti planai nebuvo pasirašyti. Taip pat nebuvo pasirašytas ir **VSAT 2020–2021 m. bendradarbiavimo priemonių planas su Baltarusijos Respublikos sienos apsaugos institucija** ir nebuvo vykdomos jo 2020 m. įgyvendinimo priemonės; dėl COVID-19 sukeltos pandemijos nebuvo vykdomos ir **VSAT ir Moldovos pasienio policijos generalinio inspektorato** bendradarbiavimo priemonių plano 2019–2020 m. priemonės.

Po dvejų metų **pirmininkavimo Prahos procesui**¹, 2020 m. pabaigoje LR perdavė pirmininkavimą Čekijos Respublikai.

---

¹ Prahos procesas – politinė iniciatyva, pradėta įgyvendinti 2009 m. Čekijos pirmininkavimo Europos Sąjungoje laikotarpiu; procesas paremtas bendradarbiavimu migracijos srityje ir sieja 50 šalių (ES valstybės narės, vakarų Balkanų valstybės, Rytų partnerystės šalys, Centrinės Azijos šalys, Rusijos Federacija ir Turkija).